

THE LIBRARY
COLLEGE OF EDUCATION
BANGKOK, THAILAND

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกรับผิดชอบ/การปรับตัว และ
ลักษณะความเป็นผู้นำ ของนักเรียนชั้น ป.๗ และ
ม.ศ. ๓ ในเขตเทศบาลเมืองตาก

19 ส.ย. 2517

เสนอต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

๑๕ มีนาคม ๒๕๑๗

ประกาศคุณผลการ

ปริญญานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้ เพราะผู้เขียนได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก
รองศาสตราจารย์ อัมพา โชติงเสถียร และ อาจารย์ปฐม นิกมานนท์ ที่ได้กรุณาให้เป็นอาจารย์
ที่ปรึกษา และคอยให้คำแนะนำ ทรวจแก้ไข ตลอดเวลา ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
มาในโอกาสนี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พจน สะเพียรชัย ที่ได้กรุณาให้แบบสอบถาม
ครั้งนี้ นอกจากนี้ ผู้เขียนขอขอบพระคุณคุณพนิต พันธุ์ศรี คุณสมพงษ์ พุ่มดวง แห่งสำนักงาน
เยาวชนแห่งชาติ ที่ให้ความสะดวกในการค้นหาแบบสอบถามลักษณะความเป็นผู้นำและการปรับตัว
ในครั้งนี้เช่นเดียวกัน

ขอขอบพระคุณอาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ คณะครู โรงเรียนตากพิทยาคม โรงเรียนมกุฎปุณญา
โรงเรียนตากสินรราชานุสรณ์ โรงเรียนเมืองตาก โรงเรียนกิตติขจร โรงเรียนนันทนิตย์ โรงเรียน
บ้านตากประชาวิทยาคาร และโรงเรียนไม้งาม ที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดียิ่ง
ตลอดจนขอขอบคุณนักเรียนในโรงเรียนดังกล่าวที่กรุณาตอบแบบสอบถามมาในทันทีด้วย

ขอขอบพระคุณสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร ที่ผู้เขียนได้มีโอกาสใช้เครื่องคำนวณเลขตลอดเวลา

ในที่สุด ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อคุณแม่ คุณป้า ผ่องใส คุณกำ ผ่องใส จ.ส.อ. นฤปกรณ์
ผ่องใส และขอขอบคุณ คุณบุบผา วงษา ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในด้านทุนทรัพย์และอื่น ๆ ตลอดจน
คอยให้กำลังใจผู้เขียนด้วยดีตลอดมา

อภิสิทธิ์ วงษา

สารบัญ

บท

หน้า

๑	บทนำ	๑
	' ภูมิหลัง	๑
	' ความมุ่งหมายในการวิจัย	๓
	' ความสำคัญในการวิจัย	๔
	' ขอบเขตของการวิจัย	๔
	' คำจำกัดความศัพท์เฉพาะ	๔
๒	' ทฤษฎี เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๖
	' สมมุติฐานในการวิจัย	๒๐
๓	' วิธีดำเนินการ	๒๒
	' กลุ่มตัวอย่าง	๒๒
	' วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่าง	๒๓
	' เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	๒๓
	' แบบสอบถาม	๒๓
	' แบบสอบถามการปรับตัว	๒๔
	' แบบสอบถามความรู้สึกรับผิดชอบ	๒๖
	' วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	๓๑
	' สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๒
๔	' ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๖
	' สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๖
	' ลำดับขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๖

ผลการวิเคราะห์และการแปลความหมาย	๓๗
๑. ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความเป็นผู้นำ ความรู้สึกรับผิดชอบ และการปรับตัว	๓๗
๒. การเปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำ จำแนกตามเพศ ระดับชั้นเรียน และอาชีพของครูปกครอง	๔๒
๓. การเปรียบเทียบความรู้สึกรับผิดชอบ จำแนกตามเพศ ระดับชั้นเรียน และอาชีพของครูปกครอง	๔๖
๔. การเปรียบเทียบการปรับตัว จำแนกตามเพศ ระดับชั้นเรียน และ อาชีพของครูปกครอง	๔๘
๕ สรุป อภิปรายผล และขอเสนอแนะ	๕๑
ความมุ่งหมายในการวิจัย	๕๒
กลุ่มตัวอย่าง	๕๒
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	๕๒
การวิเคราะห์ข้อมูล	๕๒
สรุปผลการวิจัย	๕๓
การที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ	๕๓
การเปรียบเทียบระหว่างตัวแปรต่าง ๆ	๕๓
การอภิปรายผลและขอเสนอแนะ	๕๔
การอภิปรายผล	๕๔
ขอเสนอแนะ	๕๕
บรรณานุกรม	๖๑
ภาคผนวก	๖๗

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
๑	กลุ่มตัวอย่างแยกตามโรงเรียน ระดับชั้น และเพศ	๒๒
๒	แสดงค่าสถิติของแบบสอบถามลักษณะความเป็นผู้นำ	๒๔
๓	แสดงค่าสถิติของแบบสอบถามการปรับตัว	๒๕
๔	ค่าสถิติพื้นฐานของแบบสอบถามความรู้สึกรับผิดชอบจากการทดลอง	๓๐
๕	ค่าสถิติพื้นฐานของแบบสอบถามความรู้สึกรับผิดชอบจากการทดสอบจริง	๓๐
๖	ค่าความเที่ยงตรงในการวัดของแบบสอบถามความรู้สึกรับผิดชอบ	๓๑
๗	ตัวอย่างสรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว	๓๕
๘	ความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความเป็นผู้นำ ความรู้สึกรับผิดชอบ และการปรับตัวในกลุ่มนักเรียน ชั้น ป.๗ และ ม.ศ. ๓ รวมกัน (N = 300) ..	๓๗
๙	ความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความเป็นผู้นำ ความรู้สึกรับผิดชอบ และการปรับตัวในกลุ่มนักเรียนชั้น ป.๗ (N = 150)	๓๘
๑๐	ความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความเป็นผู้นำ ความรู้สึกรับผิดชอบ และการปรับตัวในกลุ่มนักเรียนชั้น ม.ศ. ๓ (N = 150)	๓๙
๑๑	ความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความเป็นผู้นำ ความรู้สึกรับผิดชอบ และการปรับตัวในกลุ่มนักเรียนชาย (N = 147)	๔๐
๑๒	ความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความเป็นผู้นำ ความรู้สึกรับผิดชอบ และการปรับตัวในกลุ่มนักเรียนหญิง (N = 153)	๔๑
๑๓	การทดสอบความแตกต่างลักษณะความเป็นผู้นำระหว่างกลุ่มนักเรียนชายและ นักเรียนหญิง	๔๒
๑๔	การทดสอบความแตกต่างลักษณะความเป็นผู้นำระหว่างนักเรียนชั้น ป.๗ กับ ม.ศ. ๓	๔๓
๑๕	ค่าสถิติพื้นฐานของลักษณะความเป็นผู้นำ จำแนกตามลักษณะอาชีพของผู้ปกครอง ..	๔๔

๑๖	การทดสอบความแตกต่างลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียน โดยจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง	๔๕
๑๗	การทดสอบความแตกต่างระหว่างความรู้สึกรับผิดชอบระหว่างกลุ่มนักเรียนชายและนักเรียนหญิง	๔๖
๑๘	การทดสอบความแตกต่างความรู้สึกรับผิดชอบระหว่างนักเรียนชั้น ป.๗ และ ม.๓	๔๗
๑๙	แสดงคาสติคุณฐานของความรู้สึกรับผิดชอบของนักเรียน จำแนกตามลักษณะอาชีพของผู้ปกครอง	๔๗
๒๐	การทดสอบความแตกต่างความรู้สึกรับผิดชอบของนักเรียน โดยจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง	๔๘
๒๑	การทดสอบความแตกต่างการปรับตัวระหว่างกลุ่มนักเรียนชายและนักเรียนหญิง	๔๙
๒๒	การทดสอบความแตกต่างการปรับตัวระหว่างนักเรียนชั้น ป.๗ และ ม.๓ ..	๕๐
๒๓	คาสติคุณฐานการปรับตัวของนักเรียน จำแนกตามลักษณะอาชีพของผู้ปกครอง ..	๕๐
๒๔	การทดสอบความแตกต่างการปรับตัวของนักเรียน โดยจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง	๕๑
๒๕	แสดงคาสติคุณฐานจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถามความรู้สึกรับผิดชอบ	๖๗

บทที่ ๑

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบัน ลักษณะของสังคมไทยกำลังเปลี่ยนแปลงจากสังคมแบบกสิกรรมไปสู่สังคมแบบอุตสาหกรรมอย่างกว้างขวางในทุกขณะ ความเจริญทางด้านวัตถุและเทคโนโลยีกำลังมีบทบาทต่อการดำรงชีวิตของคนไทยมากยิ่งขึ้น การพัฒนาประเทศทางด้านวัตถุดังกล่าว ถ้าหากก้าวหน้าเร็วกว่าการพัฒนาทางจิตใจแล้ว อาจเกิดผลกระทบกระเทือนต่อความสงบสุขของสังคมได้ โดยเฉพาะในด้านความรู้สึกที่บุคคลพึงมีต่อสังคมเป็นส่วนรวม (ตัวอย่างการขาดความรับผิดชอบทางสังคม มักปรากฏให้เห็นอยู่เสมอ เช่น นักเรียนที่หนีโรงเรียนไปมา่วมกับตามสถานเริงรมย์ คีฬาเสพคึก ขกพวกตักกัน ทำลายทรัพย์สินสมบัติของประเทศชาติและประเทรรายตอร่างกายและสมบัติของผู้อื่น ทำให้บิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลทั่วไปเดือดร้อน พอคำที่ขาดความรับผิดชอบต่อสังคม ที่มีการกักตุนสินค้า เพื่อหวังกำไรมากเกินไป ทำให้ผู้บริโภคทั่วไปเดือดร้อน หรือผู้นำ ที่ขาดความรับผิดชอบต่อ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวและพวกพ้องมากกว่าส่วนรวม สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสาเหตุให้สังคมต้องประสบความเดือดร้อน ขาดความไว้วางใจกันและก่อให้เกิดการแตกความสามัคคีในชาติได้ จากทุกความมาข้างตน จะเห็นได้ว่า ผลกระทบที่เกิดจากการขาดความรับผิดชอบต่อสังคม ไม่ว่าจะในสังคมระดับใด ย่อมจะยังความเสียหายมาสู่ตนเองและส่วนรวมได้ทั้งสิ้น)

๗ ในขณะที่สังคมไทย กำลังเรียกตนเองว่า เป็นสังคมประชาธิปไตยนั้น จำเป็นที่จะต้องมีคุณธรรมอยู่ในจิตใจของสมาชิกในสังคม กล่าวคือ "การนับถือซึ่งกันและกัน การนับถือกฎเกณฑ์และวินัย การรู้จักหน้าที่ของตน การรู้จักรับผิดชอบต่อไม่ทำงานและการสามัคคีร่วมมือกัน เหล่านี้ล้วนเป็นคุณธรรมที่จำเป็นสำหรับสังคมที่เป็นประชาธิปไตย" (สาโรช บัวศรี, ๒๕๑๒ : ๔)

✓ บุณชนะ อัครถาวร (๒๕๑๓ : ๑๐) ให้ความเห็นว่า สังคมประชาธิปไตยนั้น การพัฒนาบุคคลใหม่มีความรับผิดชอบต่อสังคม ย่อมเป็นสิ่งจำเป็นมาก

✓ เวอร์วิลล์ (Verville, 1967 : 62) และ โวเคอร์ (Voelker อ้างจาก Seidman, 1962 : 413-415) ได้ศึกษาพัฒนาการทางบุคลิกภาพด้านความรู้สึกับนิคชอบ พบว่า อุดมคติและทัศนคติในคานความรู้สึกับนิคชอบนั้น ได้รับอิทธิพลมาจากการอบรมเลี้ยงดูในวัยเด็ก (เด็กที่ได้รับการฝึกหัดให้รับนิคชอบตั้งแต่มดเล็ก โตขึ้นจะ เป็นผู้ใหญ่ที่ทำงานมีประสิทธิภาพ/ซึ่ง สอดคล้องกับคำกล่าวในบทนำตอนหนึ่ง ที่ ละม้ายมาศ ศรีทศ (๒๕๑๐ : ๑) ได้เขียนไว้ในการศึกษาอิทธิพลของสังคมที่มีต่อการพัฒนาการของ เด็กที่ตำบลนาป่า อำเภอมือง, จังหวัดชลบุรี ว่า ในต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุโรปและสหรัฐอเมริกา ได้มีการค้นคว้าวิจัยหลายเรื่อง เกี่ยวกับพัฒนาการทางบุคลิกภาพของบุคคล ผลการวิจัยเหล่านี้ ล้วนแสดงให้เห็นว่า ทัศนคติและคุณธรรมที่บุคคลหนึ่งยึดถือ ตลอดจนบุคลิกภาพส่วนรวมของบุคคลนั้น ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการอบรมเลี้ยงดูทางบ้านและประสบการณ์ต่าง ๆ ที่บุคคลนั้นได้รับตั้งแต่วัยทารกและวัยเด็ก แม่เมื่อเจริญวัยขึ้น บุคคลนั้นจะมีประสบการณ์ที่เพิ่มขึ้นอีกมากมาย ซึ่งช่วยเสริมสร้างทัศนคติและคุณธรรมให้แก่บุคคลนั้น แต่ประสบการณ์เหล่านี้ก็หาไม่มีอิทธิพลลึกซึ้ง ไปถึงประสบการณ์เดิม อันเป็นรากฐานที่ได้สร้างสมมาแต่เยาว์วัยไม่ ฉะนั้น จะเห็นได้ว่า อิทธิพลของการอบรมเลี้ยงดูในวัยเด็กมีความสำคัญต่อความเข้าใจบุคลิกภาพของบุคคลในปัจจุบัน เพียงใด

เมื่อหันกลับมาพิจารณาการอบรมเลี้ยงดูในสังคมไทยแล้ว ทำให้รู้สึกไม่มั่นใจว่าจะส่งเสริมพัฒนาการบุคลิกภาพด้านความรู้สึกับนิคชอบได้อย่างไร เพราะลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของคนไทยนั้น "ไม่ส่งเสริมความเป็นอิสระ อนุอาวโสคอยดูแลรับนิคชอบจนอยตลอดเวลา การอบรมเลี้ยงดูลักษณะที่วั้น เป็นการบั่นทอนบุคลิกภาพด้านความเป็นอิสระ ไม่มุ่งมั่นให้ลูกรู้จักใฝ่หาความสำเร็จในชีวิต"

(วีรยุทธ วิเชียรโชติ, ๒๕๑๓ : ๔๐ - ๔๑)

อีกประการหนึ่ง ความรู้สึกับนิคชอบ ตามทัศนะบุคคลหลาย ๆ คน เช่น ฟังก์ และแวนแซลส์ (Funk and Wagnalls, 19๐๗:2095) กล่าวว่า ความรู้สึกับนิคชอบคือ การแสดงออกถึงการรับนิคและรับชอบในการกระทำของตน มีความซื่อสัตย์ไว้ใจได้ สามารถจัดหาเงินและปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งยังหมายถึง ความสามารถในการตอบสนองต่อหน้าที่หรือข้อตกลงที่ยังไว้ตามอุดมคติ กฎของศีลธรรมและหลักธรรมอีกด้วย

เมื่อเป็นเช่นนี้ ผู้วิจัยจึงสงสัยว่า บุคคลิกภาพที่เกิดจากอิทธิพลของโครงสร้างของสังคมที่กลาวมานั้น น่าจะไม่เอื้อต่อการพัฒนาบุคลิกภาพด้านความรู้ สัมพันธะชอบและลักษณะความเป็นผู้นำ เพราะขัดแย้งกับลักษณะความเป็นผู้นำ ตามที่สโตกคิลล์ (Stogdill, ๑๙๖๙ : ๕๑ - ๑๓๓) ศึกษาพบว่า ลักษณะความเป็นผู้นำนั้นประกอบด้วย ความสามารถหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านการตัดสินใจ การสังคม ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความสามารถในการปรับตัว ฯลฯ

นอกจากนั้น ลักษณะการปรับตัวของคนไทยยังขึ้นอยู่กับบุคคลอื่น และถือเอาความปลอดภัยจากการถูกทอดทิ้งเป็นสำคัญ กล่าวคือ "สังคมไทยยังเป็นแบบไมตรีสัมพันธ์มากกว่าสัมฤทธิ์สัมพันธ์ การแสดงความคิด เห็นก็ไม่กล้าแสดงออกมา จึงพยายามที่จะ เอาอกเอาใจซึ่งกันและกัน เพื่อไม่ให้ตนเองถูกทอดทิ้ง" (วีรยุทธ วิเชียรโชติ, ๒๕๑๓ : ๓๙)

ด้วยเหตุที่กลาวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่า ลักษณะความรู้ สัมพันธะชอบ การปรับตัว และลักษณะความเป็นผู้นำของเด็กไทย ภายใต้อิทธิพลของโครงสร้างของสังคมไทยในปัจจุบัน จะมีความสัมพันธ์กันในลักษณะอย่างไร และมากน้อยเพียงใด

อีกประการหนึ่ง ผู้วิจัยเลือกนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ และมีมัธยมศึกษาปีที่ ๓ มาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ เพราะเด็กนักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ นั้น โดยเฉลี่ยเป็นวัยเตรียมเข้าสู่วัยรุ่น (Pre-adolescence) อายุ ๑๐ - ๑๓ ปี น่าจะมีพัฒนาการทางด้านต่างๆ แตกต่างกับนักเรียนชั้น ม.ศ. ๓ ซึ่งโดยเฉลี่ยเป็นวัยรุ่นตอนกลาง (Middle Adolescence) อายุ ๑๕ - ๑๘ ปี (Cole, ๑๙๘๘)

ความมุ่งหมายในการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ สัมพันธะชอบ การปรับตัว และลักษณะความเป็นผู้นำของกลุ่มตัวอย่าง
๒. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างในด้านความรู้ สัมพันธะชอบ การปรับตัว และลักษณะความเป็นผู้นำของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแยกตามเพศ/ระดับชั้นเรียน และอาชีพของผู้ปกครอง

ความสำคัญในการวิจัย

๑. ช่วยให้เข้าใจองค์ประกอบของบุคลิกภาพด้านความรู้สึกรับผิดชอบ การปรับตัว และลักษณะความเป็นผู้นำของเด็ก ตลอดจนมองเห็นความสำคัญในการช่วยส่งเสริม หรือสร้างบุคลิกภาพทั้งสามด้านดังกล่าวให้เกิดขึ้นในตัวเด็ก ซึ่งจะส่งผลสะท้อนมาสู่สังคมอีกด้วย

๒. ในด้านการแนะแนว จะช่วยให้ครูที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับแนะแนวได้เข้าใจถึงบุคลิกภาพของเด็กดีขึ้น เพื่อจะได้ออกทางช่วยเหลือเด็กเข้าใจตนเองได้มากขึ้น

๓. จะได้อทราบความแตกต่างในด้านการพัฒนาการของบุคลิกภาพทั้งสามด้านของเด็ก เมื่อแยกตามเพศ ระดับชั้นเรียน และอาชีพของผู้ปกครอง อันจะช่วยให้มองเห็นขอบการของบุคลิกภาพในตัวเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีสภาพต่าง ๆ กัน

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในเขตเทศบาลเมืองตาก ปีการศึกษา ๒๕๑๒ จำนวนระดับละ ๑๕๐ คน รวมทั้งสิ้น ๓๐๐ คน

ตัวแปรที่ศึกษา มี ๓ ตัวแปร คือ

- ความรู้สึกรับผิดชอบ

- การปรับตัว และ

- ลักษณะความเป็นผู้นำ

กับตัวแปรอิสระอื่น ๆ ได้แก่

- เพศ แยกเป็น ชาย หญิง

- ระดับชั้นเรียน แยกเป็นระดับ ป.๗ และ ม.ศ. ๓

- อาชีพของผู้ปกครอง แยกเป็น เกษตรกร ข้าราชการ ค้าขาย รับจ้าง และอื่น ๆ

คำจำกัดความศัพท์เฉพาะ

๑. ความรู้สึกรับผิดชอบ คือ ลักษณะบุคลิกภาพอย่างหนึ่งของบุคคลที่แสดงออกถึงความเชื่อมั่น

ในตนเอง เป็นตัวของตัวเอง ทำงานขยันขันแข็ง เป็นที่ไว้วางใจได้. ประารถนาที่จะทำดีกว่าเดิม ยึดมั่นกฎเกณฑ์ มีวินัยในตนเอง สามารถควบคุมตนเองได้

๒. การปรับตัว คือ ลักษณะบุคลิกภาพอย่างหนึ่งของบุคคลที่สามารถผสมผสานความต้องการของตนกับพฤติกรรมที่แสดงออก เพื่อสนองความต้องการนั้น โดยที่พฤติกรรมนั้นกลมกลืนกับสิ่งแวดล้อม สามารถยอมรับความจริง ปฏิบัติตามปทัสฐานของสังคมมีอารมณ์มั่นคงและมองสังคมในแง่ดี

๓. ลักษณะความเป็นผู้นำ คือ ลักษณะความสามารถของบุคคลในการนำและดำเนินกิจกรรมของกลุ่มไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมทั้งสามารถนำกลุ่มในการแก้ปัญหาและรักษาขวัญของกลุ่มด้วย

๔. เพศ หมายถึง นักเรียนชายและนักเรียนหญิงในกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาครั้งนี้

๕. ระดับชั้นเรียน หมายถึง ระดับชั้นเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๖. อาชีพของผู้ปกครอง หมายถึง อาชีพที่พ่อแม่ของกลุ่มตัวอย่างยึด เป็นหลักในการดำรงชีวิตในปัจจุบัน เช่น เกษตรกร ค้าขาย ข้าราชการ รับจ้าง และอื่น ๆ

ทฤษฎี เอกสาร และการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๑. ความรู้สึกรับผิดชอบ (Sense of Responsibilities)

✓ ฟังก์และแวกแนลส์ (Funk and Wagnalls, 1961:2095) ได้ให้ความหมายของความรู้สึกรับผิดชอบไว้ว่า ความรู้สึกรับผิดชอบ คือ การแสดงออกถึงการรับผิดชอบและรับผิดชอบต่อการทำงานของตน มีความซื่อสัตย์ไว้ใจได้ สามารถรักษาเงินและทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งยังหมายถึง ความสามารถในการตอบสนองต่อหน้าที่หรือข้อตกลงที่ตั้งไว้ตามอุดมคติ กฎของศีลธรรม และหลักธรรมอีกด้วย

✓ แคทเทล (Cattell, 1963) ได้กล่าวถึงลักษณะของบุคคลที่มีความรู้สึกรับผิดชอบสูงนั้น ได้แก่ บุคคลที่รับผิดชอบในหน้าที่ มีความบากบั่นพากเพียรต่อศักดิ์ศรี ยึดมั่นในกฎเกณฑ์ สำหรับลักษณะของผู้ที่มีความรับผิดชอบต่ำนั้น ได้แก่ บุคคลที่ถือความสะเดาะงาเป็น เกณฑ์ หลีกเลี้ยงกฎข้อบังคับ

ลอว์เช (Lawsh, 1963 : 143) กล่าวถึง ความรับผิดชอบว่า เท่ากับเป็นการค้นหาอุปนิสัย อารมณ์ของบุคคลว่า มีความรอบคอบ รับผิดชอบ และ เป็นที่ไว้ใจได้มากน้อยเท่าใด

✓ บราวเน (Browne, 1958 : 58) ได้สรุป องค์ประกอบของความรู้สึกรับผิดชอบว่ามีดังนี้ คือ ความไว้วางใจได้ ความคิดริเริ่ม ความไม่ทอดอวยต่ออุปสรรค ทำงานเข้มแข็ง มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความปรารถนาที่จะทำให้ดีกว่าเดิม

ชวาล แพร์ตกุล (๒๕๑๔ : ๓๓) ได้ให้ความหมายของความรู้สึกรับผิดชอบ และแปรออกมาในรูปของพฤติกรรมไว้ว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง ความสนใจ ความตั้งใจที่จะทำงานและคิดตามผลงานที่ใดกระทำแล้ว เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เป็นผลสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ยอมรับในสิ่งที่ตนกระทำลงไป ทั้งในคำที่เป็นผลดีและผลเสีย โดยตรงออกมาในรูปการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ด้วยความเต็มใจ ปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังอย่างมีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ ตามที่ได้รับงานมา

✓ ขุม ภูมิภาค (๒๕๑๕ : ๑๕) พุคถึงลักษณะ ความรู้สึกรับผิดชอบว่า หมายถึง การปฏิบัติงาน
ให้สำเร็จลุล่วงไปตามเป้าหมายที่ใคร่รับมอบหมาย ความรับผิดชอบนี้มีความหมายรวมไปถึงความ
ซื่อสัตย์สุจริต ความตรงต่อเวลา

จากความคิดเห็นของบุคคลต่าง ๆ เกี่ยวกับความรู้สึกรับผิดชอบ ดังที่กล่าวมาข้างต้น พอที่
จะสรุปเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้ คือ

๑. มีความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นตัวของตัวเอง
๒. มีความอดทน ต่อสู้กับอุปสรรคอย่างไม่ท้อถอย
๓. มีความปรารถนาที่จะทำงานให้ดีกว่าเดิม
๔. มีความสามารถในการควบคุมตนเอง
๕. ยึดมั่นในกฎเกณฑ์ ถือศักดิ์ศรี
๖. เป็นที่ไว้วางใจได้

การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกรับผิดชอบในต่างประเทศ

ไมเคิล ชุนิค (Zunich, 1963 : 497-499) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการการรับรู้ด้าน
ความรู้สึกรับผิดชอบของ เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางสังคมต่ำ และ ฐานะทางสังคมปานกลาง
เพื่อต้องการทราบว่า การรับรู้ของเด็กในด้านความรู้สึกรับผิดชอบนั้นแปรไปตามระดับชั้นของสังคมของ
เด็กหรือไม่ โดยใช้ A Children's Responsibility Inventory เป็นเครื่องมือวัด ซึ่ง
ประกอบด้วยข้อคำถาม ๒๕ ข้อ ใช้เด็กจำนวน ๕๐๐ คน ในรัฐ เท็กซัส สหรัฐอเมริกา เป็นผู้ตอบ
ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางสังคมระดับปานกลาง มีการรับรู้ด้าน
ความรู้สึกรับผิดชอบได้เร็วกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางสังคมต่ำ

ไซดแมน (Seidman, 1962 : 413 - 415) ได้รวบรวมผลงานการค้นคว้าของบุคคลต่าง ๆ
ไว้ดังนี้

เกสเซล และ ลอร์ด (Gesell and Lord) ได้ศึกษาโอกาสในการปกป้องตนเองของ เด็ก
ที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทาง เศรษฐกิจและสังคมต่ำ กับเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทาง เศรษฐกิจ
และสังคมสูง พบว่า เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทาง เศรษฐกิจและสังคมต่ำ มีโอกาสช่วยตนเอง

มากกว่าเด็กที่มาจากรอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูง

นอร์ริส (Norris) ได้ประเมินการตรงต่อเวลาของนิสิตชายหญิง ชั้นปีที่หนึ่งในมหาวิทยาลัย แล้วนำมาหาค่าสหสัมพันธ์กับผลการเรียน พบว่า ของนิสิตชายมีความสัมพันธ์ .๖๕ และของนิสิตหญิง .๗๗ ซึ่งมากกว่านิสิตชาย

เทอร์รี่ (Turry) ได้ทำการศึกษาต่อจากนอร์ริส ในด้านความสำเร็จและความล้มเหลวในการเรียน พบว่า การตรงต่อเวลา ความขยันขันแข็ง ความอดทนและความทะเยอทะยานของเด็กหญิง สูงกว่าของเด็กชาย โดยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

โวลเคอร์ (Voelker) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ โดยให้คำนิยามของความซื่อสัตย์ว่า ความซื่อสัตย์คือ ความเต็มใจที่จะยอมรับผิดรอบต่อธุรกิจที่ทำงานเป็นกลุ่มและต้องการทำให้ดีที่สุดในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ในการศึกษาครั้งนี้ เขาได้แบบสอบถามความซื่อสัตย์ ซึ่งคัดแปลงมาจาก Character Education Inquiry โวลเคอร์ ได้สรุปว่า ความซื่อสัตย์ อุดมคติ และทัศนคติในการทำงานนั้น ได้รับอิทธิพลมาจากการอบรมเลี้ยงดูในวัยเด็ก

แมคแคนเลส (Mc Candless, อ้างจาก Verville, 1968 : 63) กล่าวว่า พ่อแม่ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ มักจะประสบความล้มเหลวในการฝึกลูกให้มีความรับผิดชอบภายในบ้าน เพราะพ่อแม่ต้องทำงาน ไม่มีเวลาเอาใจใส่ลูก ๆ มาก เมื่อกลับจากทำงานก็อ่อนเพลีย จนไม่อยากบังคับลูกให้ทำงานช่วยเหลือครอบครัว เด็กที่มาจากรอบครัวที่มีรายได้ คนน้อย พบปัญหาว่า เด็กไม่เห็นคุณค่าของเงิน เพราะเด็กเหล่านี้รู้ว่าพ่อแม่ของตนทำงานหนัก แต่ฐานะทางครอบครัวก็มิได้กระเตื้องขึ้นเลย

สมาร์ท (Smart, 1969 : 536 - 537) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กและสัมพันธ์ภาพที่มีต่อครอบครัว พบว่า ความรับผิดชอบนั้น แม่จะเริ่มสอนในวัยเด็กตาม เด็กจะพัฒนาจากวัยเด็กไปสู่วัยรุ่น จากวัยรุ่นไปสู่วัยผู้ใหญ่ ความรับผิดชอบของเด็กในชั้น ๑๐ พบว่า มีความสัมพันธ์กับการที่ใกล้ชิดกับพ่อแม่ พ่อแม่ยอมรับ ตรงกันข้าม เด็กที่ลูกพ่อแม่หามปรามหรือเฉยเมย จะมีความรับผิดชอบน้อย แต่อย่างไรก็ตาม ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับเด็กนั้นมากเท่าใดก็จะทำให้เด็กมีความรับผิดชอบมากขึ้นเท่านั้น

จากผลการวิจัยอันเดียวกัน พบว่า เด็กผู้หญิงมีความรับผิดชอบสูงกว่าเด็กผู้ชาย แม้ว่าเด็กผู้ชายจะใกล้ชิดแนบความเป็นผู้นำสูงกว่าก็ตาม พ่อแม่ของเด็กผู้หญิงที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้

ได้ให้ความรักยกย่องและเป็นกันเองกับเด็กมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นชาย

ในค่านิยมเช่นเดียวกัน พ่อแม่ปฏิบัติต่อเด็กหญิงด้วยความรักมีเหตุผล ส่วนเด็กชายนั้นมักถูกลงโทษทางร่างกายมากกว่า นี่เป็นหลักฐานอันหนึ่งชี้ให้เห็นว่า ความเป็นกันเองและความรักที่พ่อแม่ให้แก่เด็กนั้น สัมพันธ์กับพัฒนาการด้านความรู้สึกรับผิดชอบในวัยรุ่น

นอกจากนั้น ยังพบว่า ความรับผิดชอบที่มีต่อสังคมของพ่อแม่ มีส่วนสัมพันธ์ต่อทัศนคติด้านความรู้สึกรับผิดชอบในตัวเด็ก ตรงกันข้ามงานที่พ่อแม่กำหนดให้เด็กทำเป็นประจำนั้น ไม่พบว่ามีความสัมพันธ์กับความรู้สึกรับผิดชอบของเด็กเลย

ผลการวิจัยภายในประเทศ

ยุพา อานันท์สิทธิ์ (๒๕๑๕ : ๑๔๐) ได้ทำการวิจัย ผลการสอนแบบสอบสวนสืบสวน(Active Inquiry) ในวิชาวิทยาศาสตร์ ที่มีต่อความคิดแบบสอบสวน ความฉันทกทางการเรียนและความรู้สึกรับผิดชอบ โดยที่ผู้วิจัยได้ทดลองกับเด็กชั้น ป.๗ ปีการศึกษา ๒๕๑๔ ที่โรงเรียนประถมสาธิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาระสาณมิตร จำนวน ๒๔ คน และเอาผลการทดลองนี้ไปเปรียบเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่ผู้ทดลองคนอื่นสอนในระดับเดียวกันที่โรงเรียนสายน้ำทิพย์ อ.พระโขนง กรุงเทพฯ จำนวน ๑๓๔ คน ผลการทดลอง พบว่า

- ๑. ความคิดแบบสอบสวนกับความรู้สึกรับผิดชอบไม่สัมพันธ์กัน
- ๒. การสอนแบบสืบสวนสอบสวน มีผลทำให้เด็กเรียนมีความรู้สึกรับผิดชอบสูงขึ้นอย่างไม่มี

นัยสำคัญทางสถิติ เมื่อทดสอบก่อนสอนและหลังสอน

วรวิณี รักธรรม (๒๕๑๕ : ๗๐) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความวิตกกังวล ความต้องการผลสัมฤทธิ์ และความรู้สึกรับผิดชอบของเด็กไทยเชื้อชาติไทยและเด็กไทยเชื้อชาติจีน โดยในกลุ่มตัวอย่างกลุ่มละ ๑๒๐ คน พบว่า

- ๑. ความวิตกกังวล มีความสัมพันธ์ทางลบกับความรู้สึกรับผิดชอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .๐๕ ($r = -๐.๑๖๗$)

- ๒. ความต้องการผลสัมฤทธิ์ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้สึกรับผิดชอบ ($r = -๐.๐๓๒$)

- ๓. เด็กไทยเชื้อชาติไทยกับเด็กไทยเชื้อชาติจีน มีความรู้สึกรับผิดชอบไม่แตกต่างกัน

๔. ทั้งกลุ่มเด็กไทยเชื้อชาติไทย และเด็กไทยเชื้อชาติจีน พบว่า เด็กหญิงมีความรู้สึกรับนิคชอบมากกว่าเด็กชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ที่ระดับ .๐๑)

สรุปผลการวิจัยที่สำคัญ ๆ ทั้งในต่างประเทศและภายในประเทศ มีดังนี้ คือ

๑. เด็กที่มาจากรอบครัวที่มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจต่าง ๆ กัน มีการรับรู้ทางด้านความรู้สึกรับนิคชอบแตกต่างกัน
๒. กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงมีความรู้สึกรับนิคชอบสูงกว่าเพศชาย
๓. ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาและเด็ก มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของบุคลิกภาพด้านความรู้สึกรับนิคชอบ

๒. การปรับตัว (Adjustment)

โรเจอร์ (Rogers, 1947 : 358) กล่าวถึง ลักษณะการปรับตัวที่ดีว่า การปรับตัวที่ดี คือ บุคคลที่มีความเข้าใจตนเอง (self-understand) และเข้าใจบุคลิกภาพของตนเองได้ โรเจอร์ ไคธธิบายต่อไปว่า เมื่อบุคคลรู้จักตนเอง รู้จักคุณภาพ ความสามารถแรงบันดาลใจและทัศนคติที่มีต่อตัวเอง ตลอดจนเข้าใจสัมพันธ์ภาพที่มีต่อบุคคลอื่น ก็จะไม่มีความตึงเครียด ซึ่งเป็นการปรับตัวที่ดีทางจิตวิทยา

ทินดอลล์ (Tindall, 1959 : 76) ได้กล่าวถึงลักษณะการปรับตัวที่ดีไว้ ๗ ประการ กล่าวคือ

๑. รักษาบุรณการของบุคลิกภาพไว้ได้ โดยอาศัยความสามารถในการผสมผสาน ความต้องการของตนกับพฤติกรรมที่แสดงออก เพื่อสนองความต้องการนั้น โดยที่พฤติกรรมดังกล่าวนั้น ต้องเข้ากันได้กับสิ่งแวดล้อม
๒. การปฏิบัติตามปทัสถานของสังคม
๓. การยอมรับสภาพความเป็นจริง
๔. มีความมั่นคง
๕. มีวุฒิภาวะ
๖. มีอารมณ์ในลักษณะที่เป็นปรกติเสมอ คือสามารถควบคุมอารมณ์ไม่ให้พุ่งชนไปกับสิ่งแวดล้อมภายนอก กล่าวคือ เมื่อพบความลำบาก ก็ไม่เสียใจจนหมกมุ่นกำลังใจที่จะต่อสู้สรวรค เมื่อประสบความ

สำเนาจากไม่ตั้งใจล้มตัว

๗. มองสังคมในทัศนคติและช่วยเหลือสังคม

เฮอร์ลอค (Hurlock, 1950 : 428) กล่าวคือ การปรับตัวทางสังคมและภายในตนเองว่า ถ้าเด็กมีการปรับตัวดี จะมีลักษณะยอมรับสภาพของตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเองว่าสามารถจะช่วยเหลือผู้อื่นได้ มีความเป็นประชาธิปไตย มีวิธีสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ดี สนใจคนอื่น เพราะผู้ที่มีลักษณะเป็นผู้นำนั้นจะปฏิบัติตามความต้องการของกลุ่ม แต่มีไร้ทำตามกลุ่มอย่างไม่เต็มใจเท่า เขาจะมีอะไรแปลก ๆ ใหม่ ๆ เสนอต่อกลุ่มเสมอ

นอกจากนั้น เฮอร์ลอค ยังให้หลักเกณฑ์สำหรับพิจารณาว่า ลักษณะการปรับตัวทางสังคมที่ดีนั้นมี ๔ ประการ คือ

๑. การแสดงออก (Overt performance) ถ้าหากว่า พฤติกรรมที่แสดงออกมานั้นเหมาะสมกับความคาดหวังของกลุ่ม อายุ และระดับของพัฒนาการแล้วจะเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม
๒. สามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลในทุกลูกกลุ่ม เด็กบางคนอาจปรับตัวเข้ากับบุคคลในกรอบกว้างได้ แต่กับบุคคลอื่นแล้ว ไม่กล้า เห็นขมอาย เป็นคน
๓. มีทัศนคติที่ดีต่อคนอื่น
๔. มีความพอใจพอใจในตน (Personal satisfaction)

๘. กอ สวัสดิ์พาณิชย์ (๒๕๐๕ : ๕๓) กล่าวว่า เด็กที่ปรับตัวได้คือยอมมีหวังที่จะวินิจฉัยสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ตรงกว่าเด็กที่ปรับตัวไม่ได้ ดังนั้น เด็กที่ปรับตัวได้จึงมักมองสิ่งต่าง ๆ ด้วยความเป็นธรรม และตัดสินใจได้ถูกต้อง เด็กพวกนี้หวังจะเป็นผู้คนในหลักธรรมประจำใจอันถึงงาม ส่วนเด็กที่ปรับตัวไม่ได้นั้นชอบมีหวัง เห็นผิดเป็นชอบ และยึดมั่นเอาสิ่งที่ไม่ดีไม่งามมาเป็นหลักธรรมประจำใจ

ดังนั้น เราพอที่จะกล่าวโดยสรุปถึงลักษณะของบุคคลที่มีการปรับตัวได้ดีเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

๑. ยอมรับสภาพความเป็นจริง
๒. มองโลกในแง่ดีเสมอ
๓. มีวุฒิภาวะทางอารมณ์
๔. ปฏิบัติตามปทัสถานของสังคม
๕. มีความเข้าใจตนเอง
๖. มีความเชื่อมั่นในตนเอง

๗. มีความพอใจในสิ่งที่ตนเองทำ
๘. มีความมั่นคง ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค

การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวในต่างประเทศ

✓ แคคการ (Kakkar, 1968 : 706) ศึกษาการปรับตัวกับการยอมรับตนเอง ระหว่างเด็กหญิงกับเด็กผู้ชาย พบว่า เด็กหญิงมีการปรับตัวและการยอมรับตนเอง (self - acceptance) ได้ดีกว่าเด็กผู้ชาย

✓ ซอมป์สัน (Thompson, 1969 : 3491 - B) ศึกษาศักยภาพในการแสดงบทบาทและการปรับตัวทางด้านสังคมของเด็ก โดยในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กผู้ชาย อายุ ๗ - ๑๒ ปี โดยแบ่งเด็กออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ ให้เด็กที่มีปัญหาทางด้านความประพฤติออกเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่มีการปรับตัวในระดับปานกลางและต่ำ ส่วนเด็กที่มีการปรับตัวสูงนั้นใช้เด็กปรกติจากการศึกษาครั้งนี้ ปรากฏว่า

๑. เด็กที่มีอายุมากกว่า สามารถแสดงบทบาท ได้ดีกว่าเด็กที่อายุน้อยกว่า
๒. เด็กที่แสดงบทบาทได้คนนั้น สามารถปรับตัวได้ดีกว่าเด็กที่แสดงบทบาทไม่ได้

✓ สเตรง (Strang, 1958 : 14 - 15) ศึกษาลำดับการศึกษาของเบอร์ก ที่ทำกับนิสิตกลุ่มที่ปรับตัวเข้ากับสังคมได้และกลุ่มที่ประสบความล้มเหลวในการปรับตัวเข้ากับสังคม กลุ่มละ ๒๖ คน พบว่า ผู้ปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดีจะมีอารมณ์ขัน มีความรู้สึกอบอุ่น เข้าใจและเห็นใจผู้อื่น นิสัยดีและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักแก้ไขสถานการณ์ที่เกิดความไม่สบายใจเป็นคนเปิดเผย ซื่อสัตย์ ระวังในหน้าที่และมีความรับผิดชอบ ปรับตัวเหมาะสมกับสิ่งแวดล้อม

สำหรับผลการวิจัยภายในประเทศ มีดังนี้

ปราชญ์อุปถัมภ์ กัณฑ์เนตร (๒๕๑๕ : ๒๓๕) ศึกษาศักยภาพสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล ความเกรงใจ และการปรับตัวของนักเรียนชั้น ม.ศ. ๓ ปีการศึกษา ๒๕๑๓ ทั้งในกรุงเทพฯ และในต่างจังหวัด จำนวน ๒๐๐ คน ผลการศึกษา พบว่า

๑. ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจและการปรับตัวนั้นพบว่าไม่มีความสัมพันธ์กันเลย
๒. กลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ มีการปรับตัวได้ดีกว่ากลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด (F = ๒๓.๐๓, P > .๐๑)

๓. เฉพาะกลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัดนั้น กลุ่มตัวอย่างที่เป็นชายปรับตัวได้ดีกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นหญิง ($Q = ๘.๕๘, P < .๐๕$)

วันเพ็ญ อายุการ (๒๕๑๒ : ๑๐๑) ได้ศึกษาลักษณะและความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่แสดงออกถึงบุคลิกภาพเก็บตัวหรือแสดงตัว กับการยอมรับตนเอง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนวัยรุ่นในโรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดชลบุรี โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง ๑๕๒ คน ใช้แบบสอบถามแบบ Likert Scale ซึ่งเป็นลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงบุคลิกภาพเก็บตัวหรือแสดงตัวของนักเรียน และแบบสอบถามแสดงการยอมรับตนเอง ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

๑. เด็กชายมีลักษณะแสร้งตัวมากกว่าเด็กหญิง
๒. เด็กหญิงมีลักษณะเก็บตัวมากกว่าเด็กชาย
๓. วัยรุ่นตอนปลาย (อายุ ๑๗ - ๒๑ ปี) มีลักษณะแสร้งตัวมากกว่าเด็กวัยรุ่นตอนต้น
๔. บุคลิกภาพแสดงตัวและการยอมรับตนเอง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ และสูงกว่าค่าความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพเก็บตัวและการยอมรับตนเอง ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕
๕. ลักษณะทั่ว ๆ ไปของเด็กวัยรุ่น พบว่า ลักษณะทางอารมณ์และความรู้สึกนึก เด็กที่เก็บตัวมากมีความเกรงใจ และยินดีกับผู้อื่นมากกว่าเด็กที่มีการเก็บตัวน้อย แต่หาที่มีความมั่นคงและหนักแน่นน้อยกว่าเด็กที่แสดงตัว ๆ มีความขี้แยม สนุกสนาน เกรงใจผู้อื่น ยินดีกับผู้อื่นและชอบความร่าเริงมากกว่า

ในคานลักษณะทางสังคมนั้น เด็กที่เก็บตัวรักความสงบ คิดถึงเกียรติ ซื่อสัตย์ ใจดีเสียสละ แต่หาว่า ไม่ชอบแสดงตัว ไม่ชอบทำตัวเป็นผู้นำ ไม่ชอบแสดงตัว พุทศนอย ส่วนเด็กที่แสดงตัวนั้น มีลักษณะดังต่อไปนี้ ซื่อสัตย์ รักสงบ เสียสละ คิดถึงเกียรติ ปรับตัวง่าย ใจดี และคล่องแคล่ว

วิมล โรจน์วีระ (๒๕๑๓ : ๑๕๕) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ทางสังคมและการปรับตัวระหว่างเด็กชั้นประถมปีที่ ๔ ปีที่ ๗ และชั้น ม.ศ.๓ จำนวนทั้งหมด ๑๘๑ คน โดยใช้แบบทดสอบทางสังคมมิติและแบบทดสอบการปรับตัวแบบ Semantic Differential Scale พบว่า

๑. เด็กที่อยู่ในกลุ่มทางสังคมมิติกลาง ๆ ปรับตัวได้ดีกว่าในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำเล็กน้อย
๒. เด็ก ป.๗ ปรับตัวได้ดีกว่าเด็ก ป.๔ และ ม.ศ.๓ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .๐๕ และมีแนวโน้มแสดงให้เห็นว่า เด็กชั้น ม.ศ. ๓ ปรับตัวได้น้อยที่สุด

ซูชีพ อ่อนโลกสูง (๒๕๑๖ : ๑๐๒) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพการแสดงตัว ความวิตกกังวล ความเชื่อมั่นในตนเองกับคุณธรรมแห่งพลเมืองดี โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน ชั้น ป.๕ ปีการศึกษา ๒๕๑๕ ใน ร.ร. รัฐบาลภาคศึกษา ๑๑ จำนวน ๓๐๐ คน สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

๑. เด็กที่ผูกครองประกอบอาชีพต่างกัน มีความเชื่อมั่นในตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = ๕.๘๖$ $P < .๐๑$) เด็กที่ผูกครองรับราชการมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าเด็กที่ผูกครองมีอาชีพอื่น (ยกเว้นค้ายาย) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเด็กที่ผูกครองค้ายาย มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าเด็กที่ผูกครองประกอบอาชีพอื่น (ยกเว้นรับราชการ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
๒. เด็กที่ผูกครองรับราชการ ค้ายายและอื่น ๆ มีลักษณะแสดงตัวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

๓. บุคลิกภาพแสดงตัวสัมพันธ์กับความวิตกกังวลในทางตรงข้ามกันเป็นเส้นตรงอย่างมีนัยสำคัญ คือ คนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวสูงมีความวิตกกังวลน้อย ส่วนผู้ที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวต่ำ มีความวิตกกังวลสูง

๔. เด็กชายมีลักษณะแสดงตัวสูงกว่าเด็กหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

* ๕. เด็กชายมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าเด็กหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

VW สรุปผลการวิจัยที่สำคัญ ๆ ทั้งในต่างประเทศและภายในประเทศไทยได้ดังนี้ คือ

๑. เด็กผู้หญิงมีการปรับตัวและยอมรับตัวเองได้ดีกว่าเด็กผู้ชายในต่างประเทศ แต่ภายในประเทศพบว่า ในต่างจังหวัด เด็กผู้ชายปรับตัวได้ดีกว่าเด็กผู้หญิง
๒. เด็กที่มีอายุมากกว่า สามารถปรับตัวได้ดีกว่าเด็กที่มีอายุน้อยกว่า
- * ๓. เด็กผู้ชายมีลักษณะแสดงตัว และความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าเด็กผู้หญิง
๔. เด็กที่มาจากครอบครัวที่ผูกครองมีอาชีพต่าง ๆ กันมีความเชื่อมั่นแตกต่างกัน
๕. เด็กที่มีการแสดงตัวสูง จะมีความวิตกกังวลต่ำ

๓. ลักษณะความเป็นผู้นำ (Leadership's Characteristics)

รอส และเฮนรี่ (อ้างจาก Menifield, 1958 : 100 - 104) ได้สรุปสิ่งกบที่เกี่ยวของกับความเป็นผู้นำไว้ ๓ ประการ คือ

๑. ลักษณะความเป็นผู้นำ เป็นคุณสมบัติที่มีอยู่ภายในตัวผู้นำแต่ละคน สมัยก่อนเชื่อว่า ความเป็นผู้นำนั้น เป็นผลมาจากกรรมพันธุ์ คือ มีลักษณะความเป็นผู้นำมาแต่กำเนิด ปัจจุบันเชื่อว่า ลักษณะความเป็นผู้นำนั้น สามารถที่จะปลูกฝังและเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ในตัวบุคคล

๒. ลักษณะความเป็นผู้นำนั้นขึ้นอยู่กับกลุ่ม/ลักษณะความเป็นผู้นำนั้น เป็นโครงสร้างทางสังคมหรือกลุ่มมากกว่าบุคคล คือ สัมพันธภาพระหว่างบุคคลภายในกลุ่มหนึ่ง ๆ จะถูกกำหนดขึ้นด้วยโครงสร้างของกลุ่มมากกว่า บุคคลิกภาพของบุคคลเพียงคนเดียว ฉะนั้น ความเป็นผู้นำจึงเป็นลักษณะธรรมชาติหรือเป็นคุณสมบัติอย่างหนึ่งของกลุ่ม

๓. ลักษณะความเป็นผู้นำขึ้นอยู่กับสถานการณ์ นอกจากความเป็นผู้นำจะอยู่ที่ลักษณะของแต่ละบุคคล และตรวจสอบได้จากบทบาทและหน้าที่ภายในกลุ่มแล้ว สถานการณ์ของกลุ่มที่เป็นอยู่ขณะนั้น ก่อให้เกิดผู้นำได้

สตอกคิลล์ (Stogdill, 1969 : 91 - 133) ได้ศึกษาองค์ประกอบต่าง ๆ ของบุคคลที่สัมพันธ์กับลักษณะความเป็นผู้นำ พบว่า ลักษณะความเป็นผู้นำนั้น สัมพันธ์กับองค์ประกอบต่าง ๆ ต่อไปนี้ คือ

- ๑. ความสามารถทางสติปัญญา ทางภาษา การการตัดสินใจสูง
- ๒. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การทำงาน การสังคม
- ๓. ความรับผิดชอบ ความเชื่อถือได้ ความเชื่อมั่นในตนเอง
- ๔. ความร่วมมือกันกับกลุ่ม ความสามารถในการปรับตัว เข้าสังคมเก่ง
- ๕. ลักษณะแสดงตัว มีคนรู้จักมาก มีอารมณ์มั่นคง มีอารมณ์ขัน
- ๖. มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมดี

เซอร์ล็อก (Hurlock, 1950 : 428 - 429) ได้ชี้ให้เห็นความแตกต่างระหว่างความเป็นผู้นำและความเป็นผู้ตามไว้ ๖ ประการดังต่อไปนี้

๑. ความเป็นที่นิยมชมชอบ (Popularity) ผู้ที่มีลักษณะความเป็นผู้นำ มักจะเป็นที่ชอบพอของเพื่อน ๆ แต่เด็กที่มีลักษณะเช่นนี้ก็อาจไม่ได้เป็นผู้นำทุกคนเสมอไป ลักษณะดังกล่าวเป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งว่า เพื่อน ๆ จะเลือกเขาเป็นผู้นำหรือไม่ และเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ส่วนเด็กที่เป็นผู้ตามมีเป็นจำนวนมากที่เพื่อน ๆ ชอบ ทั้งนี้เพราะว่าเขาเป็นคนน่าชอบ ราวเรียง และมีอารมณ์ขัน

สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพทางสังคมต่าง ๆ ได้ แต่วาเด็กเหล่านี้ขาดคุณสมบัติที่สำคัญ ๆ ของความเป็นผู้นำ คือ ขาดแรงขับที่อยากจะ เป็นผู้นำ

๒. ปฏิบัติตามอุดมการณ์ของกลุ่ม ไม่ใช่อาศัยแต่เพียงว่า เป็นคนกว้างขวางอย่างเดียวเท่านั้น เด็กที่เป็นผู้นำจะต้องเป็นตัวแทนในค่านิยมของอุดมการณ์ของกลุ่มมากกว่าคนอื่น ๆ เขาจะต้องปฏิบัติตามที่สัจจและค่านิยมของกลุ่ม ทั้งในค่านิยมพฤติกรรมและทัศนคติ ตรงกันข้ามกับเด็กที่เป็นผู้ตามนั้น ไม่มีความนับถือตนเอง เช่น ผู้นำ เพราะเขาเขาไม่ถึงอุดมการณ์ของกลุ่ม แม้ว่าเขาจะปฏิบัติตามอย่างมาก ก็อบจะเป็นที่ยอมรับก็ตาม

๓. การปรับตัวทางค่านิยมและส่วนตัว ถ้าเด็กมีการปรับตัวได้ดี เขาจะยอมรับตนเองมีความเชื่อมั่นในตนเอง ว่าตนเองมีสิ่งที่จะเสนอแกผู้อื่นได้ และถ้าเด็กมีการปรับตัวทางสังคมได้ดี ก็จะมีความเป็นประชาธิปไตยและกลวิธีในการสร้างความสัมพันธ์กับคนอื่นได้ดี พยายามสนใจคนอื่น

๔. ระดับทางวิชาการ พวกที่เป็นผู้นำสามารถที่จะควบคุมอารมณ์และเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ดีกว่าเพื่อน ๆ ไม่หุนหันพินแค้น เมื่อเวลาตกตะกอน คุณเหมือนว่าพวกนี้ไซ้สมองและสติปัญญาในการตัดสินใจมากกว่าไซ้อารมณ์ พวกนี้จะมองตนเองอย่างที่เป็นอยู่ และพยายามรักษาความสัมพันธ์กับคนอื่นให้เหมือนเดิม

๕. แรงจูงใจ พวกที่มีลักษณะความเป็นผู้นำนั้น มีความปรารถนาอยากจะเป็นผู้นำและต้องการเสียสละ และมีความพยายามสูง มีความเต็มใจที่จะเป็นผู้นำ มีความรับผิดชอบ ไม่หวั่นไหวต่ออุปสรรค ทั้งนี้เพื่อจะทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายของกลุ่ม

๖. ขอบแสดงตัว (Extroversion) เด็กที่อยากเป็นผู้นำ ต้องแสดงความสามารถในการเป็นผู้นำ มีไซ้ชวนไว บรรดาผู้นำทั้งหลาย มีลักษณะการแสดงตัวมากกว่าการเก็บตัว ถ้าหากเด็กมิได้แสดงความสามารถตั้งแต่ยังเล็กแล้ว โอกาสที่จะได้รับเลือกให้เป็นผู้นำกลุ่มนั้น นับวันจะน้อยลงไปทุกที เพราะกลุ่มจะเพิ่มจำนวนและขนาดมากขึ้น

ดังนั้น จากเอกสาร และการค้นคว้าเกี่ยวกับลักษณะของบุคลิกที่มีความเป็นผู้นำ พอจะสรุปได้ว่า มีลักษณะดังต่อไปนี้ คือ

๑. ลักษณะความเป็นผู้นำนั้น สามารถจะเรียนรู้ได้
๒. ลักษณะความเป็นผู้นำนั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะโครงสร้างของกลุ่ม
๓. ลักษณะของความเป็นผู้นำนั้น ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ของกลุ่มในขณะนั้น
๔. ลักษณะของความเป็นผู้นำนั้น ยังมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบด้านอื่น ๆ ของบุคลิกอีก ได้แก่ ความสามารถทางสติปัญญา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ลักษณะแสดงตัว ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม เป็นที่รู้จักชอบพอบนบรรดาเพื่อนฝูง ปรับตัวได้ดีในสถานสังคม และส่วนตัว มีอารมณ์มั่นคง เข้าใจความต้องการของกลุ่ม ฯลฯ

แต่อย่างไรก็ตาม ก็ยังมีผลการวิจัยค้นคว้าที่เกี่ยวข้องกับลักษณะความเป็นผู้นำอีกหลายชิ้น ทั้งในต่างประเทศและภายในประเทศ คือ

บิน (Been, 1971 : 6331-B) ศึกษาเกี่ยวกับโมโนภาพแห่งตนกับการแสดงออกในการเป็นผู้นำกลุ่ม โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้นำอาสาสมัคร ซึ่งเป็นสมาชิกของสมาคม Y.M.C.A. จำนวน ๒๗ คน และใช้แบบสอบถาม Self Rating Inventory กับ Semantic Difference Form ผลการศึกษาครั้งนี้ พบว่า ลักษณะความเป็นผู้นำกับโมโนภาพแห่งตนมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติด้วย

ดักเกอร์ (Dugger, 1969 : 1817-A) ได้ศึกษาองค์ประกอบส่วนตัวที่สามารถวัดได้ในกลุ่มที่เป็นผู้นำและผู้นับตามของนิสิตหญิงในมหาวิทยาลัย จำนวน ๒๖ คน และ ๑๓๓ คน ตามลำดับ พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง ๒ กลุ่มนั้น มีองค์ประกอบทางด้านการเรียน (คะแนนเฉลี่ยสะสม) และการแสดงตัวทางสังคม (Social Extraversion) ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๑

เทอร์เรล และเชรฟเฟลอร์ (Terrel and Shreffler, 1958 : 98) ได้ศึกษาพัฒนาการขอความเป็นผู้นำในกลุ่มนักเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยฟลอริดา โดยเลือกนักเรียนที่เป็นผู้นำและผู้นับตาม ตั้งแต่ชั้นที่ ๑ ถึงชั้นที่ ๑๒ ด้วยวิธีให้ครูเป็นผู้คัดเลือกนักเรียนเอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาครั้งนี้มีจำนวน ๘๖ คน การเลือกนักเรียนของครูใช้เกณฑ์ดังนี้

ลักษณะของผู้ที่เป็นผู้นำนั้น มีลักษณะดังนี้ คือ ทำกิจกรรมภายในกลุ่มได้อย่างคล่องแคล่ว ได้รับเลือกให้เป็นหัวหน้า มีอิทธิพลต่อกลุ่มในการตัดสินใจ เพื่อนในชั้นเคารพในความคิดเห็น

และสามารถรวบรวมความคิดเห็นต่าง ๆ เพื่อนำมาตัดสินใจ ร่วมกิจกรรมในชั้นเรียนอย่างกระฉับกระเฉงและชักนำคนอื่นให้เขาร่วมกิจกรรมด้วย

ลักษณะของผู้ที่ไม่ใช่ผู้นำกลุ่มนั้น มีลักษณะดังนี้ พยายามหลบหลีกสถานการณ์ที่ต้องนำกลุ่ม ใ้รับมอขอำนาจจากเพื่อน ๆ เพียงเล็กน้อย ไม่ค่อยแสดงความคิดเห็น และจะออกความคิดเห็น กตอเมื่อถูกครูหรือเพื่อนกระตุ้นเคยขอเท่านั้น เพื่อน ๆ ไม่ค่อยตามความคิดเห็น ไม่สามารถรวบรวม ความคิดเพื่อนำมาตัดสินใจ ร่วมกิจกรรมแบบผู้ตามไม่กระตือรือร้น ไม่มีอิทธิพลเหนือเพื่อนในการ จัดกิจกรรมกลุ่ม

ผลการศึกษารังนี้ พบว่า

๑. ในกลุ่มตัวอย่างระดับชั้นประถมและมัธยมนั้น การปรับตัวทางสังคมและส่วนตัว (Social and self adjustment) ของนักเรียนทั้ง ๒ กลุ่มไม่แตกต่างกันเลย

๒. ในกลุ่มตัวอย่างที่สูงขึ้นไป (Upper class level) พบว่า ผู้นำนั้นสามารถปรับตัวได้ดี กว่า ผู้ที่เป็นผู้ตาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($N = 24, P = .01$)

สำหรับผลการวิจัยภายในประเทศที่เกี่ยวข้องกับลักษณะความเป็นผู้นำนั้น มีดังนี้

สุจินต์ ปรีชามารถ (๒๕๑๓ : ๑๙๓) ได้ศึกษาความคิดสร้างสรรค์ ความเกรงใจและลักษณะ ความเป็นผู้นำของนักเรียนที่ประพฤติคล้อยตามและที่ขัดขวางกับสังคม โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง นักเรียน ชั้น ม.ศ. ๓ ของโรงเรียนรัฐบาล ๖ แห่ง รวมทั้งสิ้น ๒๐๐ คน ผลการศึกษา ปรากฏว่า

๑. ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนในกลุ่มทั้งหมดที่ประพฤติคล้อยตามสังคม มีความสัมพันธ์ โดยตรงกับลักษณะความเป็นผู้นำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ระดับ .๐๕)

๒. ความเกรงใจของนักเรียนหญิงที่ประพฤติคล้อยตามสังคมสัมพันธ์กับลักษณะความเป็นผู้นำ โดยตรง (Positive) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๓. นักเรียนชาย ที่ประพฤติคล้อยตามสังคมและกลุ่มที่ประพฤติขัดกับสังคม มีลักษณะความเป็น ผู้นำไม่แตกต่างกัน

สิทธิโชค วรานุสันติกุล (๒๕๑๔ : ๙๒) ศึกษาเกี่ยวกับ มโนภาพเกี่ยวกับตน ความแตกต่าง ระหว่างตนและความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมปีที่ ๙ จำนวน ๒๑๙ คน โดยใช้แบบสอบถาม ตน ตามอุดมคติ แบบสอบถามลักษณะการแสดงตัว-เก็บตัว แบบสอบถามลักษณะความเป็นผู้นำ และแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน ผลการวิจัย พบว่า

๑. เด็กที่มีลักษณะแสดกตัว มีมโนภาพเกี่ยวกับคนสูงกว่าเด็กที่มีลักษณะเก็บตัว

๒. เด็กที่มีลักษณะความเป็นผู้นำสูง มีมโนภาพเกี่ยวกับคนสูงกว่าเด็กที่มีมโนภาพเกี่ยวกับ

คนต่ำ

จุมพล พุทธิทรชีวิน (๒๕๑๔ : ๑๑๒) ศึกษาโมโนภาพแห่งตน ความวิตกกังวล ความเกรงใจ และลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนที่เป็นผู้นำและนักเรียนที่เป็นผู้ตาม ในระดับชั้น ม.ศ.๓ ปีการศึกษา ๒๕๑๔ จำนวน ๑๘๘ คน ปรากฏว่า

- ✓ ๑. ผู้ชายมีลักษณะความเป็นผู้นำเท่า ๆ กับผู้หญิง
- ๒. ผู้นำและผู้ตาม มีลักษณะความเกรงใจเท่า ๆ กัน
- ๓. มโนภาพแห่งตนของผู้นำหญิง สัมพันธ์ทางตรงกันข้ามกับวิตกกังวล อย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติ (P < .01)

๔. มโนภาพแห่งตนของผู้นำชายสัมพันธ์ในทางตรงกันข้ามกับความวิตกกังวลอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติ (P < .01)

๕. ผู้นำทั้งหมดมีความวิตกกังวลน้อยกว่าผู้ตาม (P < .01)

๖. ทั้ง ๒ กลุ่ม เมื่อแยกกันออกเป็น ผู้นำชายกับผู้ตามชาย ผู้นำหญิงกับผู้ตามหญิงแล้ว ปรากฏว่า กลุ่มที่เป็นผู้นำทั้งสองกลุ่ม มีลักษณะความเป็นผู้นำมากกว่ากลุ่มที่เป็นผู้ตาม

วิจิตร เกตุขำ (๒๕๑๕ : ๑๐๖) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่

กับความคิดสร้างสรรค์ ความเป็นผู้นำและความวิตกกังวลของนักเรียนชั้น ม.ศ. ๓ ในจังหวัด

สุโขทัย จำนวน ๒๗๖ คน พบว่า

๑. ความคิดสร้างสรรค์ มีความสัมพันธ์ทางตรงกับความเป็นผู้นำ อย่างไม่มีนัยสำคัญทาง

สถิติ

๒. ความเป็นผู้นำไม่มีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวล

✓ ๓. นักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีลักษณะความเป็นผู้นำไม่แตกต่างกันเลย

อำพล โองเคลือบ (๒๕๑๕ : ๒๘๖) ศึกษาความวิตกกังวล ความสามารถในการอ่าน

และลักษณะบางประการของบุคลิกภาพของนักเรียนชั้น ป.๔ และ ป.๗ ในกรุงเทพฯ-ธนบุรี

และต่างจังหวัด จำนวน ๕๐๐ คน ใช้แบบสอบถามและแบบทดสอบ ๗ ฉบับ คือ แบบสอบถามวัดความ

วิตกกังวล แบบสอบถามวัดมโนภาพแห่งตน แบบสอบถามวัดลักษณะความเป็นผู้นำ แบบสอบถามวัดลักษณะ

แสดงตัว - เก็บตัว แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านชั้น ป.๔ แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านชั้น ป.๗ และแบบทดสอบวัดความเร็วในการอ่าน ผลการวิจัยพบว่า

๑. ลักษณะความเป็นผู้นำและมีใบหน้าแห่งตน มีความสัมพันธ์กันในเชิงเส้นตรง โดยความสัมพันธ์ที่สหสัมพันธ์เป็นบวก มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ เมื่อวิเคราะห์กลุ่มย่อยพบว่า กลุ่มชั้น ป.๔ และกลุ่มนักเรียนชายเท่านั้น ที่มีความสัมพันธ์ในเชิงตรง ส่วนในกลุ่มย่อยอื่น พบว่าลักษณะความเป็นผู้นำและมีใบหน้าแห่งตน ไม่มีความสัมพันธ์กันในเชิงตรง

๒. ลักษณะความเป็นผู้นำและลักษณะแสดงตัว มีความสัมพันธ์กันในทางเส้นตรง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นเชิงบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

สรุป ผลการวิจัยที่สำคัญ ๆ ทั้งของต่างประเทศและภายในประเทศ มีดังนี้ คือ

๑. นักเรียนชายมีลักษณะการแสดงตัวมากกว่านักเรียนหญิง และลักษณะความเป็นผู้นำสัมพันธ์กับลักษณะการแสดงตัวโดยตรง ซึ่งหมายความว่า นักเรียนชายมีลักษณะความเป็นผู้นำสูงกว่านักเรียนหญิง แต่ในขณะเดียวกัน ผลการวิจัยอีกพวกหนึ่งก็พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีลักษณะความเป็นผู้นำไม่แตกต่างกัน จึงยังสรุปแน่นอนไม่ได้

๒. ผู้ที่มีลักษณะความเป็นผู้นำสูงนั้น มีความสามารถการปรับตัวสูงด้วย

๓. ในระดับชั้นเรียนที่สูงขึ้นไป ปรากฏว่า ผู้ที่มีลักษณะความเป็นผู้นำ มีความสามารถในการปรับตัวได้ดีกว่าผู้ที่เป็นผู้ตาม

สมมติฐานในการวิจัย

๑. ลักษณะความเป็นผู้นำ ความรู้ที่รับรู้ผิดชอบ และการปรับตัว น่าจะมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันไปในทางบวก

๒. ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความเป็นผู้นำ เพศ ระดับชั้นเรียน และอาชีพของผู้ปกครอง

๒.๑ นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นชายและหญิงน่าจะมีลักษณะความเป็นผู้นำไม่แตกต่างกัน

๒.๒ นักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง ชั้น ป.๗ และ ม.๑.๓ น่าจะมีลักษณะความเป็นผู้นำ

แตกต่างกัน

๒.๓ นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่มาจากครอบครัวที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน น่าจะมีลักษณะ-

ความเป็นผู้นำแตกต่างกัน

๓. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ สติรับผิดชอบ เพศ ทัศนคติเรียน และอาชีพของผู้ปกครอง

๓.๑ นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นชายและหญิง น่าจะมีความรู้ สติรับผิดชอบแตกต่างกัน

๓.๒ นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างชั้น ป.๗ และ ม.๑.๓ น่าจะมีความรู้ สติรับผิดชอบ

แตกต่างกัน

๓.๓ นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่มาจากครอบครัวที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน น่าจะมี

ความรู้ สติรับผิดชอบแตกต่างกัน

๔. ความสัมพันธ์ระหว่างการปรับตัว เพศ ทัศนคติเรียน และอาชีพของผู้ปกครอง

๔.๑ นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นชายและหญิง น่าจะมีการปรับตัวแตกต่างกัน

๔.๒ นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างในชั้น ป.๗ และ ม.๑.๓ น่าจะมีการปรับตัวแตกต่างกัน

๔.๓ นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่มาจากครอบครัวที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน น่าจะมีการ

ปรับตัวแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการ

กลุ่มตัวอย่าง

๑. โรงเรียนและนักเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคครั้งนี้ เป็นนักเรียนในระดับชั้น ป.๗ และ ม.๓. ๓ ซึ่งเรียนอยู่ในโรงเรียนที่อยู่ในเขตเทศบาลเมืองตาก จังหวัดตาก ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖ จำนวน ๓๐๐ คน ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ตาราง ๑ กลุ่มตัวอย่างแยกตามโรงเรียน ระดับชั้น และเพศ

โรงเรียน	ระดับชั้น	ชาย	หญิง	รวม
กิตติขจร (เทศบาลฯ ๑)	ป.๗	๒๑	๑๖	๓๗
เมืองตาก	ป.๗	๒๐	๒๕	๔๕
ตากสินราชานุสรณ์	ป.๗	๓๘	๓๐	๖๘
รวมกลุ่มตัวอย่างในชั้น ป.๗	—	๗๙	๗๑	๑๕๐
มดุงปัญญา	ม.๓.๓	—	๘๒	๘๒
ตากสินพิทยาคม	ม.๓.๓	๖๘	—	๖๘
รวมกลุ่มตัวอย่างในชั้น ม.๓. ๓	—	๖๘	๘๒	๑๕๐
รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด	—	๑๔๗	๑๕๓	๓๐๐

๒. วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากมีความลำบากในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีสุ่มตัวอย่าง (Random Sampling) เป็นรายบุคคล เพราะเวลาในการศึกษาน้อย และจะก่อให้เกิดความยุ่งยากแก่ครู และนักเรียนในโรงเรียนที่ทำการศึกษา ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใช้วิธีสุ่มห้องเรียนแทนวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่กล่าวมาแล้ว โดยถือหลักในการปฏิบัติดังนี้

๒.๑ ในโรงเรียนที่มีการจัดชั้นเรียนตามระดับความเก่ง-ความอ่อนของนักเรียน จะจับฉลากเอาชั้นที่นักเรียนเก่งมา ๑ ห้อง ปานกลาง ๑ ห้อง และอ่อน ๑ ห้อง

๒.๒ ในโรงเรียนที่ไม่ได้จัดชั้นเรียนตามระดับความเก่ง-ความอ่อน ของนักเรียน ใช้วิธีจับฉลากเลือกชั้นที่จะศึกษา

อนึ่ง โรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในเขตเทศบาลเมืองตาก มีทั้งหมดเพียง ๓ โรงเรียน ผู้วิจัยจึงเลือกไว้สำหรับทดลองในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเสีย ๑ โรงเรียน

สำหรับโรงเรียนในระดับชั้นประถมปลาย ผู้วิจัยพิจารณาเลือกเฉพาะโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนในชั้น ป.๗ มากพอเพียงแก่การศึกษาเท่านั้น

๓. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล มี ๓ ชุด คือ

๓.๑ แบบสอบถามลักษณะความเป็นผู้นำ

เป็นแบบสอบถามที่ ดร.พจน ณะเพียรชัย และคณะ ได้ร่วมกันสร้างขึ้น เพื่อใช้ในการคัดเลือกผู้เข้าอบรม เพื่อทำงานกับผู้นำเยาวชนในชนบท

ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นข้อความที่เกี่ยวกับความรู้สึกและการกระทำของผู้ตอบ มีข้อความที่เป็นทั้งในเชิงนิมิต (Positive) และ เชิงนิเสธ (Negative) รวมทั้งหมด ๓๔ ข้อคำถาม มีความเชื่อมั่นในการวัด .๘๕๐๕ และมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตาราง ๒ แสดงค่าสถิติของแบบสอบถามลักษณะความเป็นผู้นำ

ชนิดของสถิติ	ค่าสถิติ
ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	๑๓.๘๘๘๓
ความแปรผัน (S^2)	๑๒.๘๑๐๓
ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)	๓.๕๓๕๒
ความเชื่อมั่น (r_{tt})	.๘๕๐๕
ความเที่ยงตรง (r_{tc})	มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาโดยการ วินิจฉัย
ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ในการวัด (SE meas)	+ ๓.๕๐๕๑

๓.๒ แบบสอบถามการปรับตัว

เป็นแบบสอบถามที่ ดร.พจน ใสเพียรชัย และคณะ ได้ร่วมกันสร้างขึ้นในคราวเดียวกันกับแบบสอบถามลักษณะความเป็นผู้นำ มีจำนวนข้อคำถามทั้งหมด ๕๓ ข้อ ค่าความเชื่อมั่นในการวัด .๗๖๗๘ ยังมีรายละเอียดของค่าสถิติพื้นฐาน ตามตารางข้างล่างนี้

ตาราง ๓ แสดงค่าสถิติของแบบสอบถามการปรับตัว

ชนิดของสถิติ	ค่าสถิติ
ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	๒๘.๘๓๗๑
ความแปรผัน (s^2)	๕๕.๓๒๙๑
ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s)	๗.๔๖๕๒
ความเชื่อมั่น (r_{tt})	.๗๖๗๘
ความเที่ยงตรง (r_{tc})	มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาโดยการวินิจฉัย
ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด (SE_{meas})	± ๓.๘๐๕๑

ทั้งแบบสอบถามลักษณะความเป็นผู้นำและการปรับตัวใฝ่พัฒนาไปในแบบสอบถามชุดเดียวกัน รวมทั้งหมด ๘๗ ข้อ แจกสลับชอกันไว้ วิธีการตอบนั้นเหมือนกัน คือ เมื่อผู้ตอบแบบสอบถามอ่านข้อความในแบบสอบถามแล้ว ให้พิจารณาว่าข้อความนั้นเป็นความจริงตรงตามทัศนคติหรือเคยกระทำหรือไม่ ถ้าผู้ตอบเห็นว่า เป็นความจริง ให้ขีดเส้นกำกับ ๆ ที่เส้นประหลังตัว "จ" แต่ถาผู้ตอบเห็นว่าไม่ เป็นความจริง ให้ขีดเส้นกำกับ ๆ ที่เส้นประหลังตัว "ม" ตามตัวอย่างข้างล่างต่อไปนี้

ตัวอย่างแบบสอบถาม

- (๐) ข้าพเจารู้สึกว่า คุณพ่อคุณแม่ผิดหวังในตัวข้าพเจ้า
 (๐๐) ข้าพเจ้าปวดตามออย ๆ

๑๒๖

กระดาษคำตอบ

- (๐) จ ~~.....~~ ม ~~.....~~
 (๐๐) จ ~~.....~~ ม ~~.....~~

๑๒๗

๓.๓ แบบสอบถามความรู้สึกรับผิดชอบ

เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยมีกระบวนการสร้างดังต่อไปนี้

๓.๓.๑ ศึกษาลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่มีความรู้สึกรับผิดชอบ จากเอกสารต่าง ๆ ได้แก่ของ ลอว์เช (Lawshe, 1956 : 143) แคทเทล (Cattell, 1936) บราวเน (Browne, 1958 : 58) ชาวล แพร์คกุล (๒๕๑๔ : ๓๓) ซึ่งพอสรุปลักษณะพฤติกรรมของผู้ที่มีความรู้สึกรับผิดชอบ ได้ดังนี้

๑. มีความเชื่อมั่นในตัวเอง เป็นตัวของตัวเอง
๒. มีความอดทน ต่อสื่กับอุปสรรคอย่างไม่ทอดถอย
๓. มีความปรารถนาที่จะทำงานให้ดีกว่าเดิม
๔. มีความสามารถในการควบคุมตนเอง
๕. ยึดมั่นในกฎเกณฑ์และถือศักดิ์ศรี
๖. เป็นที่ไว้วางใจได้

ผู้วิจัยได้นำเอาลักษณะพฤติกรรมดังกล่าวนี้ไปประเมินเข้ากับลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่มีความรู้สึกรับผิดชอบ ที่ได้สำรวจจากความคิดเห็นของนิสิตปริญญาโท สาขาแนะแนวการศึกษาชั้นปีที่ ๑ และปีที่ ๒ รวม ๒๕ คน ซึ่งทำการวิเคราะห์เอาเฉพาะพฤติกรรมที่มีความถี่สูง และนำมาใช้ในการสร้างแบบสอบถามครั้งนี้ ๓๕ ลักษณะ คือ

- ตรงต่อเวลา	- พยายามทำงานให้ดี
- พยายามทำงานให้เสร็จ	- มีการวางแผนในการทำงาน
- ติดตามผลงานเสมอ	- รู้จักตั้งจุดมุ่งหมายในการทำงาน
- ยอมรับความผิดพลาด	- สนใจงานที่ทำ
- รักษาชื่อเสียงของตนเอง	- กิจถึงเรื่องงานที่จะทำตลอดเวลา
- เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	- กระตือรือร้น
มากกว่าประโยชน์ส่วนตัว	- สอบไปหาความรู้
- ชอบทำงานร่วมกับผู้อื่น	- เห็นความสำคัญของงาน
- มีความซื่อสัตย์	- เต็มใจทำงาน

- รักษาคำพูด
- ตั้งใจทำงาน
- ทำงานพิถีพิถัน
- ชอบความเป็นระเบียบเรียบร้อย
- มีความอดทนและอดกลั้น
- ราคามูลในความโลเล
- กล้าเสี่ยงต่อการทำงาน
- ใฝ่หาคุณมากกว่าอารมณ์
- ยึดถือกฎเกณฑ์
- มีความขยันขันแข็ง
- มีความเสมอต้นเสมอปลาย
- ทำงานเพื่องาน
- เชื้อมั่นในตนเอง
- ชอบแสดงความคิดเห็น
- ปฏิบัติตามหน้าที่โดยเคร่งครัด
- ประหยัด
- มีความคิดริเริ่ม
- ไว้วางใจได้

๓.๓.๒ นำเอาลักษณะพฤติกรรมที่ได้ตามข้อ ๓.๓.๑ ไปสร้างเป็นข้อความแทนพฤติกรรมเหล่านั้น โดยคำนึงถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของเด็กมากที่สุด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ลักษณะพฤติกรรม : ตรงต่อเวลา

๑. เมื่อครูให้ส่งการบ้าน นักเรียนส่งทันในเวลาที่กำหนดไว้หรือไม่
 - ก. ส่งทันทุกครั้ง
 - ข. ส่วนใหญ่ส่งทัน
 - ค. ส่งทันกับไม่ทันเท่า ๆ กัน
 - ง. ส่วนใหญ่ส่งไม่ทัน
 - จ. ส่งไม่ทันทุกครั้ง

ลักษณะพฤติกรรม : พยายามทำงานให้เสร็จ

๒. ถ้าการบ้านที่ครูให้ทำค่อนข้างยาก ตามปรกตินักเรียนปฏิบัติอย่างไร
 - ก. ต้องพยายามทำจนได้
 - ข. พยายามทำเต็มที่ เมื่อไม่ไหวจะเลิก
 - ค. บางครั้งก็พยายามทำ บางครั้งก็ไม่ทำ
 - ง. ส่วนใหญ่จะไม่ทำ
 - จ. ถ้ารู้ว่ายากจะไม่ทำเลย

๓.๓.๓ ลักษณะการตอบแบบสอบถาม ใหญ่ตอบอ่านข้อความในข้อคำถามในแต่ละข้อ พร้อมกับอ่านคำตอบที่เป็นตัวเลือก ก. ข. ก. ง. จ. ควบ เมื่อเห็นว่า ในข้อคำถามนั้น ผู้ตอบมีความรู้สึกหรือ การกระทำตรงกับคำตอบข้อใด ในจำนวน ๕ ข้อ ให้กากบาทลงบนตัวอักษรที่แทนคำตอบนั้น ในกระดาษคำตอบที่มีไว้ให้ทางหาก

ตัวอย่างกระดาษคำตอบ

๑.	ก	ข	ค	ง	จ
๒.	ก	ข	ค	ง	จ
๓.	ก	ข	ค	ง	จ

๓.๓.๔ การให้คะแนน สำหรับข้อคำถามที่เป็นเชิงนิมิต (Positive) ผู้ที่ตอบข้อ ก. ให้คะแนน ๕ คะแนน ข, ค, ง, และ จ. ให้คะแนน ๔, ๓, ๒ และ ๑ ตามลำดับ สำหรับข้อคำถามที่เป็นเชิงนิเสธ (Negative) ผู้ที่ตอบข้อ ก. ให้คะแนน ๑ คะแนน ข., ค., ง. และ จ. จะให้คะแนน ๒., ๓., ๔ และ ๕ ตามลำดับ

๔. การทดลองหาคณิตภาพและปรับปรุงแบบสอบถาม

๔.๑ ผู้วิจัยได้นำเอาแบบสอบถามซึ่งครั้งแรกมีทั้งหมด ๘๒ ข้อคำถาม ไปทดลองให้นักเรียนชั้น ป.๗ และ ชั้น ม.๓ ที่อยู่ในเขตเทศบาลเมืองตาก และในเขตอำเภอ ที่ใกล้เคียงตอบ ในการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะตัวอย่างที่จะใช้ศึกษาจริง ๆ

สำหรับจำนวนนักเรียนที่ใช้ในการทดลองให้ตอบแบบสอบถามครั้งนี้ ในชั้น ป.๗ เป็นชาย ๔๓ คน หญิง ๓๗ คน รวม ๘๐ คน ในชั้น ม.๓ เป็นชาย ๕๖ คน หญิง ๒๔ คน รวม ๘๐ คน รวมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ ทั้งสองระดับชั้น ๑๖๐ คน

๔.๒ ผู้วิจัยได้นำเอาคำตอบของนักเรียน ๑๖๐ คน มาตรวจให้คะแนน เพื่อทำการวิเคราะห์หาอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยเรียงคะแนนของผู้ตอบจากสูงที่สุดไปหาค่าต่ำสุด และตัดเอาเฉพาะเพียง ๒๕% บน ซึ่งเป็นส่วนของผู้ที่คะแนนสูง กับ ๒๕% ล่าง ซึ่งเป็นส่วนของผู้ที่คะแนนต่ำ การวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ ผู้วิจัยได้ทดสอบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง และค่าโดยใช้ t - test และแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ

ก. กลุ่มชน ป.๗
 ข. กลุ่มชน ม.ศ. ๓
 ค. กลุ่มรวมชน ป.๗ และ ม.ศ. ๓ คือ นำเอาคะแนนของผู้ตอบทั้ง ๒ กลุ่ม มาปนกัน แล้วเรียงลำดับคะแนนใหม่ โดยใช้แบบ ๒๗% บน และ ๒๗% ล่าง เหมือนกัน เมื่อใดก็ตามที่ "๗" ของทั้ง ๓ กลุ่มมาแล้ว ก็จะนำมาเปรียบเทียบกัน เช่น ในข้อคำถามที่ ๑ ในกลุ่ม ก. กลุ่ม ข. และ กลุ่ม ค. มีค่า "๗" เป็นอย่างไร ผู้วิจัยคัดเลือกเอาเฉพาะข้อคำถามที่มีค่า "๗" ในทั้ง ๓ กลุ่ม สูงเหมือนกัน เท่านั้น เช่น

ข้อ	ชน ป.๗	ชน ม.ศ.๓	กลุ่มรวม
๑	๒.๐๘๒๐	๑.๕๐๐๓	๓.๓๑๖๐
๒	๓.๖๘๑๕	๑๑.๒๑๖๗	๕.๒๐๒๔
ฯลฯ			

ตามตัวอย่าง ผู้วิจัยเลือกเอาข้อ ๒ เพราะในจำนวน ๓ กลุ่ม ค่า "๗" สูง ในการเปรียบเทียบค่า "๗" ของข้อคำถามทั้งหมด เลือกเอาเฉพาะข้อที่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ และ .๐๑ เท่านั้น จากการคัดเลือกข้อคำถามต่าง ๆ ทั้ง ๕๒ ข้อนั้น ปรากฏว่ามีข้อคำถามที่มีคุณภาพสูงตามต้องการทั้งหมด ๒๔ ข้อ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริง ๆ

๔.๓ หาค่าความเชื่อมั่นในการวัด (Reliability)

ผู้วิจัยนำเอาข้อคำถามทั้งหมด ๒๔ ข้อที่ไล่ตามข้อ ๔.๒ นั้น มาตรวจให้คะแนนใหม่ แบ่งข้อคำถามออกเป็นข้อ คี และ ข้อ คู ในคำตอบคน ๆ เดียวกัน ในการตรวจให้คะแนนนี้ ใช้คำตอบทั้งหมด ๑๒๐ คน ซึ่งวิธีการหาค่าความเชื่อมั่นในการวัดนี้ เรียกว่า วิธีแบ่งครึ่ง (Split-half method)

ผลการหาค่าความเชื่อมั่นในการวัดในการทดลองครั้งนี้ มีดังต่อไปนี้

ตาราง ๔ ค่าสถิติพื้นฐานของแบบสอบถามความรู้สู่รับนิคชอบจากการทดลอง

ระดับชั้น	ค่าสถิติ				
	N	r_{tt}	\bar{X}	S	SE _{meas}
ป.๗	๘๐	.๙๓๙๓	๒๔๘.๑๗๕๐	๒๗.๓๐๘๘	+ ๗.๘๖๘๘
ม.ศ.๓	๘๐	.๙๓๘๔	๒๔๒.๘๗๕๐	๓๐.๕๖๘๘	+ ๖.๗๒๘๑
กลุ่มรวม	๑๖๐	.๙๓๖๓	๒๔๓.๒๘๕๐	๒๙.๓๐๘๕	+ ๗.๓๕๘๖

ภายหลังที่ได้ทำการรวบรวมข้อมูลจริง ผู้วิจัยได้นำเอาแบบสอบถามชุดเดียวกันนี้ มาหาค่าความเชื่อมั่นในการวัดอีกครั้งหนึ่ง เพื่อความแน่ใจ และปรากฏผลดังต่อไปนี้

ตาราง ๕ ค่าสถิติพื้นฐานของแบบสอบถามความรู้สู่รับนิคชอบ จากการทดสอบจริง

ระดับชั้น	ค่าสถิติ				
	N	r_{tt}	\bar{X}	S	SE _{meas}
ป. ๗	๑๕๐	.๘๖๘๖	๒๔๓.๙๕๐๐	๒๘.๗๖๓๖	+ ๘.๙๒๐๘
ม.ศ. ๓	๑๕๐	.๘๒๘๘	๒๔๑.๕๖๖๖	๒๘.๖๖๕๑	+ ๑๐.๑๑๘๗
กลุ่มรวม	๓๐๐	.๘๔๓๖	๒๔๒.๖๓๖๖	๒๘.๘๒๖๖	+ ๙.๘๖๗๖

ผลจากตาราง ๔ และ ตาราง ๕ จะเห็นว่า แบบสอบถามความรู้สู่รับนิคชอบมีค่าความเชื่อมั่นในการวัดใกล้เคียงกัน จึงพอจะเชื่อได้ว่า มีคุณภาพดีพอสมควร

๔.๔ หากความเที่ยงตรงในการวัด (validity) การหาความเที่ยงตรงในการวัดนี้ ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบวัดความรู้สู่รับนิคชอบของ บุนา อานันท์สิทธิ์ เป็นตัวเกณฑ์ (criteria) และคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Product moment correlation) ระหว่างแบบทดสอบ

ของ บุพา อานันท์สิทธิ์ กับแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นครั้งนี้ ซึ่งถือหลักว่า ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูง แสดงว่า แบบสอบถามทั้งสองชุดนี้วัดในสิ่งเดียวกัน หรือได้ผลเช่นเดียวกัน

แบบสอบถามของ บุพา อานันท์สิทธิ์ สร้างขึ้นในปีการศึกษา ๒๕๑๔ โดยให้ทดสอบกับนักเรียนชั้น ป.๗ แบบสอบถามชุดนี้ทั้งหมด ๕๐ ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นในการวัด (Reliability)* .๘๒๔ ค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง .๒๔ - .๖๙ ค่าอำนาจจำแนกเฉลี่ย .๕๖ บุพา อานันท์สิทธิ์ หาค่าความเที่ยงตรง โดยหาค่าความคงที่ภายใน (Internal Consistency) และการวิเคราะห์เป็นรายข้อ (Item analysis) นับว่าเป็นแบบสอบถามที่เชื่อถือได้

ผลของการหาค่าความเที่ยงตรงในการวัด โดยวิธีที่กล่าวมาข้างต้น ของแบบสอบถามความรู้ศึกษารับผิดชอบ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตาราง ๖ ค่าความเที่ยงตรงในการวัดของแบบสอบถามความรู้ศึกษารับผิดชอบ

ระดับชั้น	N	r _c
ป.๗	๕๐	.๖๖๗๕**
ม.๑.๑	๕๐	.๖๙๒๘**
กลุ่มรวม	๑๐๐	.๖๖๘๐**

** มีระดับความเชื่อมั่น .๐๑

ผลจากตาราง ๖ พบว่า ค่าความเที่ยงตรงในการวัดสูงพอสมควร น่าเชื่อถือได้

๕. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำเอาแบบสอบถามทั้ง ๓ ชุด ไปให้กลุ่มตัวอย่างตามโรงเรียนต่าง ๆ ตอบด้วยตนเอง โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

๕.๑ อธิบายวิธีการตอบคำถามของแบบสอบถามแต่ละชุด ให้นักเรียนดูบนกระดานคำ
จนแน่ใจว่า นักเรียนทุกคน เข้าใจ

๕.๒ ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามความรู้ สักฉบับก่อน แบบสอบถามลักษณะความเป็น
ผู้นำและการปรับตัว ซึ่งรวมอยู่ในฉบับเดียวกัน

เวลาที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามทั้งหมดในแต่ละแห่ง
กลุ่มละประมาณ ๑ ชั่วโมง ๒๐ นาที

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๑. การหาสถิติพื้นฐาน

๑.๑ หาค่าคะแนนเฉลี่ย ใช้สูตร (Guilford, 1950 : 44)

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ย

ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

๑.๒ หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตร (Ferguson, 1966 : 67)

$$S = \sqrt{\frac{N \Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

ΣX^2 แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัว ยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

๑.๓ หาค่าความแปรปรวน (Variance) โดยยกกำลังสองสูตรในข้อที่ ๑.๒

$$S^2 = \frac{N \Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N(N-1)}$$

๑.๘ หากหาความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด

ไช้สูตร (ลวน สายยศ และ อังคณา ตันศิริทันานนท์, ๒๕๑๕ : ๑๙๕ - ๑๘๐)

$$SE_{meas} = S \sqrt{1 - r_{tt}}$$

- เมื่อ SE_{meas} แทน ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด
- S แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานในการวัด
- r_{tt} แทน ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

๒. การวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถามและข้อมูล

๒.๑ หากหาอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความรู้ดีกับผิดชอบ และทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ของตัวแปรสองชนิด โดยใช้ t-test (Edward, 1968 : 104)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

- เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ไช้พิจารณาใน t - distribution
- \bar{X}_1, \bar{X}_2 แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ตามลำดับ
- n_1, n_2 แทน จำนวนคนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ตามลำดับ
- S_1^2, S_2^2 แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ตามลำดับ

๒.๒ หากหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีแบ่งครึ่ง (Split-half) แบบข้อดี - ข้อดี ไช้สูตร (Garrett, 1966 : 143)

$$r_{\frac{I}{2} \frac{II}{2}} = \frac{N(\sum XY) - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

- เมื่อ $r_{\frac{I}{2} \frac{II}{2}}$ แทน ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามครึ่งฉบับ
- $\sum X, \sum Y$ แทน ผลรวมของคะแนนข้อดี และข้อดี ตามลำดับ
- $\sum X^2, \sum Y^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของคะแนนข้อดี และข้อดี ตามลำดับ
- $\sum XY$ แทน ผลรวมของผลคูณของคะแนนข้อดีและข้อดี
- N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อใดก็ตามที่ความเชื่อมั่นในการวัดของแบบสอบถามครั้งฉบับแล้ว นำมาขยายให้เป็นค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับใช้สูตร

$$r_{tt} = \frac{2r \frac{1}{2} \frac{I}{II}}{1 + r \frac{1}{2} \frac{I}{II}}$$

เมื่อ r_{tt} แทน ความเชื่อมั่น ในการวัดของแบบสอบถามทั้งฉบับ

$r \frac{1}{2} \frac{I}{II}$ แทน ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามครั้งฉบับ

๒.๓ หากหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) เพื่อหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (Concurrent Validity) และ หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์ แบบ Product Moment (Gillford, 1950:444) ซึ่งกำหนดจากคะแนนดิบ มีสูตรดังนี้

$$r = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2] [N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

$\sum XY$ แทน ผลรวมของผลคูณของคะแนน X กับคะแนน Y

$\sum X, \sum Y$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน X และคะแนน Y ตามลำดับ

$\sum X^2, \sum Y$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

๒.๔ เปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปรต่าง ๆ คือ ลักษณะความเป็นผู้นำ ความรู้สึก รับผิดชอบ และการปรับตัวของกลุ่มตัวอย่าง ที่มาจากรอบครัวที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่าง ๆ กัน โดยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - way analysis of variance) ซึ่งมีสูตร (Lindquist, 1956 : 54 - 56) ดังนี้

ตาราง ๗ ตัวอย่างสรุปผลวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

Source of variation	df	Sum of Square (SS)	Mean Square (MS)	F
Treatment (A)	a-1	$SS_A = \sum_{j=1}^a \frac{T_j^2}{N_j} - \frac{T^2}{N}$	$MS_A = \frac{SS_A}{a-1}$	$F = \frac{MS_A}{MS_W}$
Within Groups (W)	N-a	$SS_W = SS_T - SS_A$	$MS_W = \frac{SS_W}{N-a}$	
Total	N-1	$SS_T = \sum_{j=1}^a X^2 - \frac{T^2}{N}$		

เมื่อ	X	แทน	คะแนนของแต่ละกลุ่ม
	T	แทน	คะแนนรวมของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนคนทั้งหมด
	a	แทน	จำนวนกลุ่มที่นำมาเปรียบเทียบกัน
	j	แทน	กลุ่มตัวอย่าง
	SS	แทน	ผลบวกของกำลังสอง (Sum of squares) ของผลต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และคะแนนของแต่ละคน
	MS	แทน	ความแปรปรวน (Mean Square)
	A subscription	หมายถึง	ระหว่างกลุ่ม (Among groups)
	W Subscription	หมายถึง	ภายในกลุ่ม (Within group)
	T Subscription	หมายถึง	รวมทุกกลุ่ม (Total)

ถ้าพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะใช้ Studentized Range Statistic ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ (Winer, 1962 : 309).

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่ม
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
t	แทน	ค่าที่พิจารณาใน t - distribution
S^2	แทน	ค่าความแปรปรวน
SS	แทน	Sum of squares
MS	แทน	Mean Square
df	แทน	Degree of freedom
F	แทน	ค่า F - ratio

ลำดับขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยขอแยกกล่าวออกเป็น ๔ ตอน ดังนี้ คือ

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความเป็นผู้นำ ความรู้สึกกับผิดชอบ และการปรับตัว
๒. การเปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ระดับชั้นเรียน และอาชีพของผู้ปกครอง
๓. การเปรียบเทียบความรู้สึกกับผิดชอบของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ระดับชั้นเรียน และอาชีพของผู้ปกครอง
๔. การเปรียบเทียบการปรับตัวของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ระดับชั้นเรียน และอาชีพของผู้ปกครอง

ตอนที่ ๑ ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความเป็นผู้นำ ความรู้สึกรับผิดชอบ และการปรับตัว

ผู้วิจัยได้แบ่งการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสามออกเป็น ๕ ตอน ดังต่อไปนี้

๑.๑ ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความเป็นผู้นำ ความรู้สึกรับผิดชอบ และการปรับตัวในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตาราง ๘ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความเป็นผู้นำ ความรู้สึกรับผิดชอบ และการปรับตัว ในกลุ่มนักเรียนชั้น ป.๗ และ ม.ศ. ๓ รวมกัน (N = 300)

ตัวแปร	ลักษณะความเป็นผู้นำ	ความรู้สึกรับผิดชอบ	การปรับตัว ✓
ลักษณะความเป็นผู้นำ ✓	-	.๑๒๕๒	** .๓๓๕๘
ความรู้สึกรับผิดชอบ		-	** .๒๙๗๐
การปรับตัว			-

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ ($r_{.01, 298} = .230$)

ผลจากตาราง ๘ พบว่า การปรับตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับลักษณะความเป็นผู้นำและความรู้สึกรับผิดชอบ อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($r = .3358, p < .01$ และ $r = .2970, p < .01$ ตามลำดับ) หมายความว่า นักเรียนชั้น ป.๗ และ ม.ศ.๓ ที่มีความสามารถในการปรับตัวสูง จะมีลักษณะความเป็นผู้นำและความรู้สึกรับผิดชอบสูงด้วย มีความเชื่อมั่นถึง ๘๘% ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อ ๑ /

สำหรับ ความรู้สึกรับผิดชอบและลักษณะความเป็นผู้นำนั้น พบแต่เพียงแนวโน้มว่า มีความสัมพันธ์ในทางบวก แต่ไม่ถึงระดับนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ผู้ที่มีความรู้สึกรับผิดชอบสูง จะมีแนวโน้มที่จะมีลักษณะความเป็นผู้นำสูงด้วย

๑.๒ ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความเป็นผู้นำ ความรู้สึกรับผิดชอบ และการปรับตัวในกลุ่มนักเรียนชั้น ป.๗

ตาราง ๕ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความเป็นผู้นำ ความรู้สึกรับผิดชอบ และการปรับตัวในกลุ่มนักเรียนชั้น ป.๗ (N = 150)

ตัวแปร	ลักษณะความเป็นผู้นำ	ความรู้สึกรับผิดชอบ	การปรับตัว
ลักษณะความเป็นผู้นำ	-	.๐๕๓๖	.๓๓๒๒**
ความรู้สึกรับผิดชอบ		-	.๑๗๘๖**
การปรับตัว			-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ ($r_{.05, 148} = .164$)

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ ($r_{.01, 148} = .230$)

ผลจากตาราง ๕ พบว่า การปรับตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับลักษณะความเป็นผู้นำ ($r = .3322, p < .01$) และมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความรู้สึกรับผิดชอบ ($r = .1786, p < .05$) หมายความว่า นักเรียนชั้น ป.๗ ที่มีความสามารถในการปรับตัวสูง ย่อมมีลักษณะความเป็นผู้นำและความรู้สึกรับผิดชอบสูงด้วย ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ ๑ /

สำหรับลักษณะความเป็นผู้นำและความรู้สึกรับผิดชอบนั้น ไม่พบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

๑.๓ ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความเป็นผู้นำ ความรู้สึกรับผิดชอบ และการปรับตัวในกลุ่มนักเรียนชั้น ม.ศ.๓

ตาราง ๑๐ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความเป็นผู้นำ ความรู้สึกกับผิชอบและการปรับตัวในกลุ่มนักเรียนชั้น ม.ศ.๓ (N = 150)

ตัวแปร	ลักษณะความ เป็นผู้นำ	ความรู้สึก กับผิชอบ	การปรับตัว
ลักษณะความเป็นผู้นำ	-	.๒๐๓๘*	.๓๓๒๒**
ความรู้สึกกับผิชอบ		-	.๔๒๓๘**
การปรับตัว			-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ ($r_{.05, 148} = .164$)

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ ($r_{.01, 148} = .230$)

ผลจากตาราง ๑๐ พบว่า การปรับตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติกับลักษณะความเป็นผู้นำ และความรู้สึกกับผิชอบ ($r = .3322, p < .01$ และ $r = .4239, p < .01$ ตามลำดับ) และพบว่า ลักษณะความเป็นผู้นำมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความรู้สึกกับผิชอบ ($r = .2038, p < .05$)

หมายความว่า นักเรียนชั้น ม.ศ.๓ ที่มีลักษณะความเป็นผู้นำสูง จะมีความรู้สึกกับผิชอบและการปรับตัวสูงด้วย ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อ ๑ ทุกประการ

๑.๔ ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความเป็นผู้นำ ความรู้สึกกับผิชอบและการปรับตัวในกลุ่มนักเรียนชาย

ตาราง ๑๑ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความเป็นผู้นำ ความรู้สึกรับผิดชอบ และการปรับตัวในกลุ่มนักเรียนชาย (N = 147)

ตัวแปร	ลักษณะความเป็นผู้นำ	ความรู้สึกรับผิดชอบ	การปรับตัว
ลักษณะความเป็นผู้นำ	—	.๒๑๕๕*	.๔๐๓๕**
ความรู้สึกรับผิดชอบ		—	.๒๗๖๗**
การปรับตัว			—

* นัยสำคัญระดับ .๐๕ ($r_{.05, 145} = .164$)

** นัยสำคัญระดับ .๐๑ ($r_{.01, 145} = .230$)

ผลจากตาราง ๑๑ พบว่า การปรับตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับลักษณะความเป็นผู้นำ ($r = .4035, p < .01$) และความรู้สึกรับผิดชอบ ($r = .2737, p < .01$) และพบว่า ลักษณะความเป็นผู้นำมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความรู้สึกรับผิดชอบ ($r = .2155, p < .05$).

หมายความว่า นักเรียนชายที่มีลักษณะความเป็นผู้นำสูง จะมีความรู้สึกรับผิดชอบ และการปรับตัวสูงด้วย ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อ ๑ ทุกประการ

๑.๕ ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความเป็นผู้นำ ความรู้สึกรับผิดชอบ และการปรับตัวในกลุ่มนักเรียนหญิง

ตาราง ๑๒ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความเป็นผู้นำ ความรู้สึกรับผิดชอบ และการปรับตัวในกลุ่มนักเรียนหญิง (N = 153)

ตัวแปร	ลักษณะความเป็นผู้นำ	ความรู้สึกรับผิดชอบ	การปรับตัว
ลักษณะความเป็นผู้นำ	-	.๑๒๔๘	.๓๙๕๓**
ความรู้สึกรับผิดชอบ		-	.๓๒๓๒**
การปรับตัว			-

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ ($r_{.01, 151} = .230$)

ผลจากตาราง ๑๒ พบว่า การปรับตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับลักษณะความเป็นผู้นำและความรู้สึกรับผิดชอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .3993$, $p < .01$) และ $r = .3232$, $p < .01$ ตามลำดับ) หมายความว่า นักเรียนหญิงที่มีความสามารถในการปรับตัวสูงจะมีลักษณะความเป็นผู้นำและความรู้สึกรับผิดชอบสูงด้วย ซึ่งมีความเชื่อมั่นถึง ๙๙% และเป็นไปตามสมมติฐานข้อ ๑ สำหรับความรู้สึกรับผิดชอบและลักษณะความเป็นผู้นำนั้น ไม่พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ ๒ การเปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำจำแนกตามเพศ ระดับชั้นเรียน และอาชีพของ
ผู้ปกครอง

๒.๑. การเปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

ตาราง ๑๓ การทดสอบความแตกต่างลักษณะความเป็นผู้นำ ระหว่างกลุ่มนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

กลุ่มตัวอย่าง	N	\bar{X}	S^2	t	
ชั้น ป.๓	ชาย	๓๑	๑๖.๐๒๘๑	๓๖.๕๕๕๒	๔.๒๐๖๔**
	หญิง	๓๕	๑๘.๒๒๓๘	๑๒.๓๑๖๖	
ชั้น ม.ศ.๓	ชาย	๖๘	๑๕.๓๖๕๘	๑๕.๑๕๑๑	๒.๘๔๓๖**
	หญิง	๘๒	๑๓.๓๖๕๘	๑๓.๓๔๕๕	
รวมทั้ง ป.๓ และ ม.ศ.๓	ชาย	๑๔๓	๑๘.๖๔๖๒	๑๓.๕๖๕๕	๔.๕๕๕๑**
	หญิง	๑๕๗	๑๖.๓๔๕๐	๑๓.๓๕๑๑	

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ ($t_{.01} = 2.576$)

ผลจากตาราง ๑๓ พบว่า กลุ่มนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ทั้งในชั้น ป.๓ และ ม.ศ.๓ มีลักษณะความเป็นผู้นำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) จะพบว่า นักเรียนชายในชั้น ม.ศ.๓ และกลุ่มรวม มีคะแนนเฉลี่ยลักษณะความเป็นผู้นำสูงกว่านักเรียนหญิง ส่วนในชั้น ป.๗ โดยตรงข้าม คือ นักเรียนหญิงมีลักษณะความเป็นผู้นำสูงกว่านักเรียนชาย

๒.๒ การเปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำ เมื่อจำแนกตามระดับชั้นเรียน

ตาราง ๑๘ การทดสอบความแตกต่างลักษณะความเป็นผู้นำระหว่างนักเรียนชั้น ป.๗ กับ ม.ศ.๓

กลุ่มตัวอย่าง	N	\bar{X}	S^2	t
ป.๗	๑๕๐	๑๗.๑๘๖๖	๑๒.๑๑๒๕	๕.๔๕๓๕**
ม.ศ.๓	๑๕๐	๑๘.๑๖๖๖	๑๔.๘๖๔๕	

** หมายความว่าสำคัญที่ระดับ .๐๑ ($t_{.01} = 2.576$)

ผลจากตาราง ๑๘ พบว่า นักเรียนในชั้น ม.ศ.๓ และชั้น ป.๗ มีลักษณะความเป็นผู้นำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($t = 5.4535$, $p < .01$) กล่าวคือ นักเรียนชั้น ม.ศ.๓ มีลักษณะความเป็นผู้นำสูงกว่านักเรียนชั้น ป.๗ ซึ่งผลเป็นไปตามสมมุติฐานข้อ ๒.๒ /

๒.๓ การเปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำของกลุ่มตัวอย่าง เมื่อจำแนกตามลักษณะอาชีพ
ของผู้ปกครอง

ตาราง ๑๕ การสถิติพื้นฐานของลักษณะความเป็นผู้นำ จำแนกตามลักษณะอาชีพของผู้ปกครอง

กลุ่มตัวอย่างแยกตามอาชีพของผู้ปกครอง	N	\bar{X}	S^2
รับราชการ	๑๑๔	๑๗.๕๓๒	๑๔.๑๔๗
ค้าขาย	๘๐	๑๗.๕๕๐	๑๒.๓๓๔
รับจ้าง	๖๔	๑๗.๗๓๔	๑๑.๘๔๘
การเกษตร	๒๗	๑๖.๑๔๘	๑๓.๕๐๐
อื่น ๆ	๑๐	๑๕.๕๐๐	๑๐.๗๒๒
รวม	๓๐๐	๑๗.๖๘๐	๑๓.๖๓๖

จากตาราง ๑๕ เมื่อแยกกลุ่มตัวอย่างตามลักษณะอาชีพของผู้ปกครอง จะเห็นว่าค่าเฉลี่ย
(\bar{X}) ของคะแนนลักษณะความเป็นผู้นำของแต่ละกลุ่ม ไม่อาจยืนยันได้ว่า แตกต่างกันอย่างมีนัย
สำคัญหรือไม่ จึงได้วิเคราะห์ความแปรปรวนดู ถึงผลในตาราง ๑๖

ตาราง ๑๖ การทดสอบความแตกต่างลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียน โดยจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม (A)	๑๐๕.๖๒๖	๔	๒๖.๔๐๖	๑.๙๖๑
ภายในกลุ่ม (W)	๓๘๗๑.๖๕๔	๒๙๕	๑๓.๑๒๓	
รวม	๔๐๗๗.๒๘๐	๒๙๙		

$$F_{.05} (4, 295) = 2.41$$

ผลจากตาราง ๑๖ พบว่า ลักษณะความเป็นผู้นำของกลุ่มตัวอย่าง เมื่อจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครองนั้นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า อาชีพของผู้ปกครองที่แตกต่างกัน ไม่ทำให้อาชีพของนักเรียนแตกต่างกันไปเลย

ตอนที่ ๓ การเปรียบเทียบความรู้ที่รับนิโคชอมจำแนกตามเพศ ระดับชั้นเรียน และอาชีพของผู้ปกครอง

๓.๑ การเปรียบเทียบความรู้ที่รับนิโคชอมของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

ตาราง ๑๗ การทดสอบความแตกต่างความรู้ที่รับนิโคชอมระหว่างกลุ่มนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

กลุ่มตัวอย่าง	N	\bar{X}	S ²	t
<u>ชั้น ป.๗</u>				
ชาย	๗๘	๒๓๘.๗๘๘๘	๖๗๗.๒๗๓๖	๒.๗๘๐๑**
หญิง	๗๑	๒๘๘.๖๗๖๐	๕๘๐.๘๖๘๕	
<u>ชั้น ม.ศ.๓</u>				
ชาย	๖๘	๒๓๘.๗๘๘๘	๖๘๖.๓๕๕๐	.๗๘๘๘
หญิง	๘๒	๒๘๘.๖๗๖๐	๕๐๗.๘๖๒๘	
<u>รวมชั้น ป.๗ และ ม.ศ.๓</u>				
ชาย	๑๔๖	๒๓๘.๗๘๘๘	๖๘๘.๕๕๑๐	๒.๘๖๒๖**
หญิง	๑๕๓	๒๘๘.๖๗๖๐	๕๐๗.๘๖๒๘	

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ ($t_{.01} = 2.576$)

ผลจากตาราง ๑๗ พบว่า ในชั้น ป.๗ และกลุ่มรวมนั้น นักเรียนหญิงมีคะแนนความรู้ที่รับนิโคชอมสูงกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 2.7801, p < .01$ และ $t = 2.8646, p < .01$ ตามลำดับ)

สำหรับในชั้น ม.ศ. ๓ ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) จะเห็นว่า นักเรียนหญิงมีแนวโน้มว่า มีความรู้ที่รับนิโคชอมสูงกว่านักเรียนชาย ผลการศึกษาในขอนี้กล่าวโดยส่วนรวมว่า สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ ๓.๑

๓.๒ การเปรียบเทียบความรู้สึกรับผิดชอบ จำแนกตามระดับชั้นเรียน

ตาราง ๑๘ การทดสอบความแตกต่างความรู้สึกรับผิดชอบระหว่างนักเรียนชั้น ป.๗ และ ม.ศ.๓

กลุ่มตัวอย่าง	N	\bar{X}	S^2	t
ป.๗	๑๕๐	๒๔๓.๘๕๐๐	๖๐๑.๒๗๑๕	.๘๓๖๒
ม.ศ.๓	๑๕๐	๒๔๑.๕๖๖๖	๕๘๘.๕๕๒๕	

ผลจากตาราง ๑๘ พบว่า นักเรียนในชั้น ป.๗ และ ม.ศ.๓ มีความรู้สึกรับผิดชอบไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ถ้าพิจารณาคะแนนเฉลี่ยจะเห็นว่า นักเรียนชั้น ป.๗ มีแนวโน้มที่จะมีความรู้สึกรับผิดชอบสูงกว่านักเรียนชั้น ม.ศ.๓

๓.๓ การเปรียบเทียบความรู้สึกรับผิดชอบ เพื่อจำแนกตามลักษณะอาชีพของผู้ปกครอง

ตาราง ๑๙ แสดงค่าสถิติพื้นฐานของความรู้สึกรับผิดชอบของนักเรียนโดยจำแนกตามลักษณะอาชีพของผู้ปกครอง

กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง	N	\bar{X}	S^2
รับราชการ	๑๑๘	๒๔๑.๖๕๕	๖๓๗.๘๘๐
ค้าขาย	๘๐	๒๔๑.๖๗๕	๕๕๖.๕๕๑
รับจ้าง	๖๔	๒๔๒.๓๘๓	๖๘๘.๒๗๖
การเกษตร	๒๗	๒๕๐.๘๒๕	๓๘๕.๓๐๑
อื่น ๆ	๑๐	๒๔๘.๐๐๐	๕๗๘.๓๓๓
รวม	๓๐๐	๒๔๕.๕๑๘	๕๖๓.๕๖๘

จากตาราง ๑๘ เมื่อแยกกลุ่มตัวอย่างออกตามลักษณะอาชีพของผู้ปกครอง เราสังเกตเห็นว่า ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของคะแนนความรู้เกี่ยวกับโรคชอแตกต่างกัน แต่ไม่อาจยืนยันได้ว่า แตกต่างกันอย่าง เชื่อมันใดหรือไม่ จึงได้วิเคราะห์ความแปรปรวนตามผลในตาราง ๒๐

ตาราง ๒๐ การทดสอบความแตกต่างความรู้เกี่ยวกับโรคชอของนักเรียน โดยจำแนกตามอาชีพของ ผู้ปกครอง

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม (A)	๒๕๕๑.๕๕๗	๔	๖๓๗.๘๘๖	.๕๕๘
ภายในกลุ่ม (B)	๒๓๐,๒๐๐.๕๘๐	๒๕๕	๙๐๓.๑๗๖	
รวม	๒๓๒,๗๕๒.๑๓๗	๒๕๙		

$$F_{.05} (4, 295) = 2.41$$

ผลจากตาราง ๒๐ พบว่า ความรู้เกี่ยวกับโรคชอของกลุ่มตัวอย่าง เมื่อจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันจะมีความรู้เกี่ยวกับโรคชอพอ ๆ กัน

ตอนที่ ๔ การเปรียบเทียบการปรับตัว จำแนกตามเพศ ระดับชั้นเรียน และอาชีพของผู้ปกครอง

๔.๑ การเปรียบเทียบการปรับตัวของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามเพศ

ตาราง ๒๑ การทดสอบความแตกต่างการปรับตัวระหว่างกลุ่มนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

กลุ่มตัวอย่าง	N	\bar{X}	S^2	t
<u>ชั้น ป.๗</u>				
ชาย	๗๕	๓๑.๖๕๖๒	๓๘.๖๒๔๔	.๑๔๕๗
หญิง	๗๑	๓๑.๘๕๕๑	๕๖.๑๕๑๓	
<u>ชั้น ม.ศ.๓</u>				
ชาย	๖๘	๓๒.๑๔๗๖	๓๙.๐๒๒๘	.๖๒๙๒
หญิง	๘๒	๓๒.๘๔๑๔	๕๒.๘๒๖๔	
<u>รวมชั้น ป.๗ และ ม.ศ.๓</u>				
ชาย	๑๔๓	๓๑.๙๐๔๗	๓๘.๕๙๓๖	.๖๑๕๕
หญิง	๑๕๓	๓๒.๓๘๕๖	๕๓.๒๕๑๖	

ผลจากตาราง ๒๑ พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิง ทั้งในชั้น ป.๗ และ ม.ศ.๓ มีการปรับตัวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า นักเรียนชาย และนักเรียนหญิง มีความสามารถในการปรับตัวพอ ๆ กัน ซึ่งผลนี้ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานในข้อ ๔.๑

๔.๒ การเปรียบเทียบการปรับตัวของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับชั้นเรียน

ตาราง ๒๒ การทดสอบความแตกต่างการปรับตัวระหว่างนักเรียนชั้น ป.๗ และ ม.ศ.๓

กลุ่มตัวอย่าง	N	\bar{X}	S ²	t
ป.๗	๑๕๐	๓๑.๗๓๓๓	๔๖.๖๐๕๘	.๘๕๖๘
ม.ศ.๓	๑๕๐	๓๒.๕๒๖๖	๔๖.๓๘๕๗	

ผลจากตาราง ๒๒ พบว่า นักเรียนชั้น ป.๗ และ ม.ศ.๓ มีการปรับตัวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งผลนี้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ ๔.๒

แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยการปรับตัวพบว่า นักเรียนชั้น ม.ศ.๓ มีแนวโน้มที่จะปรับตัวดีกว่านักเรียนชั้น ป.๗

๔.๓ การเปรียบเทียบการปรับตัวของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

ตาราง ๒๓ ค่าสถิติคุณลักษณะการปรับตัวของนักเรียนจำแนกตามลักษณะอาชีพของผู้ปกครอง

กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง	N	\bar{X}	S ²
รับราชการ	๑๑๘	๓๒.๐๖๗	๕๐.๒๘๘
ค้าขาย	๘๐	๓๑.๘๗๕	๔๗.๔๖๗
รับจ้าง	๖๔	๓๒.๒๘๖	๔๓.๔๕๐
การเกษตร	๒๗	๓๓.๑๘๘	๓๓.๑๓๑
อื่น ๆ	๑๐	๓๐.๘๐๐	๖๔.๕๘๘
รวม	๓๐๐	๓๒.๑๕๐	๔๗.๗๖๘

จากตาราง ๒๓ เมื่อแยกกลุ่มตัวอย่างตามลักษณะอาชีพของผู้ปกครอง สังเกตว่า ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ของคะแนนการปรับตัวของแต่ละกลุ่มนั้นแตกต่างกัน แต่ไม่อาจยืนยันว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีความเชื่อมั่นหรือไม่ จึงได้วิเคราะห์ความแปรปรวนคู่ ตามผลในตาราง ๒๔

ตาราง ๒๔ การทดสอบความแตกต่างการปรับตัวของนักเรียน โดยจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม (A)	๔๗.๑๗๑	๔	๑๑.๗๗๓	.๒๕๑
ภายในกลุ่ม (W)	๑๓๗๘.๕๘๐๗๘	๒๙๕	๔๖.๘๕๐	
รวม	๑๔๒๕.๗๕๑๘๙	๓๐๐		

$$F_{.05}(4, 295) = 2.41$$

ผลจากตาราง ๒๔ พบว่า การปรับตัวของกลุ่มตัวอย่าง เมื่อจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า อาชีพของผู้ปกครองไม่มีผลทำให้การปรับตัวของนักเรียนแตกต่างกัน ซึ่งผลไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อ ๔.๑

สรุป อภิปรายผล และขอเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งหมายที่จะหาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทางด้านบุคลิกภาพสามด้าน คือ ลักษณะความเป็นผู้นำ ความรู้สึกกับผิชอบ และการปรับตัว และประการสุดท้ายคือการจะเปรียบเทียบองค์ประกอบทางด้านบุคลิกภาพทั้งสามด้านของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ระดับชั้นเรียนและอาชีพของผู้ปกครอง

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ นักเรียนในเขตเทศบาลเมืองตาก จำนวน ๓๐๐ คน แยกเป็นนักเรียนในระดับชั้น ป.๗ ๑๕๐ คน ซึ่งเป็นชาย ๗๕ คน หญิง ๗๕ คน และนักเรียนในระดับชั้น ม.ศ.๓ ๑๕๐ คน เป็นชาย ๖๘ คน หญิง ๘๒ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ใช้แบบสอบถาม ๓ ชุด คือ

๑. แบบสอบถามลักษณะความเป็นผู้นำ ซึ่ง ดร.พจน์ สะเพียรชัย และคณะ เป็นผู้สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๒
๒. แบบสอบถามการปรับตัว ซึ่ง ดร.พจน์ สะเพียรชัย และคณะ สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๒ เช่นเดียวกัน
๓. แบบสอบถามความรู้สึกกับผิชอบ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

๑. ใช้ Product Moment Correlation หาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของ

บุคลิกภาพคุณลักษณะความเป็นผู้นำ ความรู้ สัมพันธ์กับนิคชอบ และการปรับตัว

๒. ใช้ t-test ทดสอบความแตกต่างระหว่างองค์ประกอบทั้งสามด้านที่กล่าวมาแล้ว จากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจำแนกตาม เพศ และระดับชั้นเรียน

๓. ใช้ One-way Analysis of Variance วิเคราะห์หาความแตกต่างระหว่างองค์ประกอบทั้งสามด้าน จากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจำแนกตามลักษณะอาชีพของผู้ปกครอง

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาค้นคว้าสรุปได้ดังนี้

๑. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ปรากฏผลดังต่อไปนี้

๑.๑ เมื่อถือระดับชั้นเป็นเกณฑ์ ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความเป็นผู้นำ ความรู้ สัมพันธ์กับนิคชอบ และการปรับตัว พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ทั้งในกลุ่ม ป.๗ ม.ศ. ๓ และ กลุ่มรวม

สำหรับความรู้ สัมพันธ์กับนิคชอบกับลักษณะความเป็นผู้นำ พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเฉพาะในกลุ่มชั้น ม.ศ. ๓ เพียงกลุ่มเดียว

๑.๒ เมื่อถือเพศเป็นเกณฑ์ พบว่า การปรับตัวมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติกับลักษณะความเป็นผู้นำ และความรู้ สัมพันธ์กับนิคชอบ ทั้งในเพศชายและเพศหญิง ส่วนความรู้ สัมพันธ์กับนิคชอบกับลักษณะความเป็นผู้นำ พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เฉพาะในกลุ่มเพศชายเท่านั้น

๒. การเปรียบเทียบระหว่างตัวแปรต่าง ๆ

๒.๑ เปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำ จำแนกตามเพศ ระดับชั้นเรียน และอาชีพของผู้ปกครอง

๒.๑.๑ เพศ ในชั้น ม.ศ. ๓ และกลุ่มรวมพบว่า นักเรียนชายมีลักษณะความเป็นผู้นำสูงกว่านักเรียนหญิงอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ส่วนในชั้น ป.๗ ได้ผลตรงกันข้าม คือ

พบว่า นักเรียนหญิงมีลักษณะความเป็นผู้นำสูงกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ

๒.๑.๒ ระดับชั้นเรียน พบว่า นักเรียนชั้น ม.ศ.๓ มีลักษณะความเป็นผู้นำสูงกว่านักเรียนชั้น ป.๗ อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ

✓ ๒.๑.๓ อาชีพของผู้ปกครอง พบว่า ลักษณะความเป็นผู้นำของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครองนั้นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

๒.๒ เปรียบเทียบความรู้สึกรับผิดชอบ จำแนกตามเพศระดับชั้นเรียน และอาชีพของผู้ปกครอง

๒.๒.๑ เพศ พบว่า ในชั้น ป.๗ และกลุ่มรวมนั้น นักเรียนหญิงนั้นมีความรู้สึกรับผิดชอบสูงกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ส่วนในชั้น ม.ศ. ๓ พบว่า ความรู้สึกรับผิดชอบของนักเรียนหญิงและนักเรียนชายไม่แตกต่างกัน

๒.๒.๒ ระดับชั้นเรียน พบว่า นักเรียนชั้น ป.๗ และ ม.ศ. ๓ มีความรู้สึกรับผิดชอบไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

๒.๒.๓ อาชีพของผู้ปกครอง พบว่า ความรู้สึกรับผิดชอบของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครองไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

๒.๓ เปรียบเทียบการปรับตัว จำแนกตามเพศ ระดับชั้นเรียน และอาชีพของผู้ปกครอง

๒.๓.๑ เพศ พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงทั้งในชั้น ป.๗, ม.ศ.๓ และกลุ่มรวม มีการปรับตัวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

๒.๓.๒ ระดับชั้นเรียน พบว่า นักเรียนชั้น ป.๗ และ ม.ศ.๓ มีการปรับตัวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

๒.๓.๓ อาชีพของผู้ปกครอง พบว่า การปรับตัวของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผลและขอเสนอแนะ

การอภิปรายผล

ในการอภิปรายผล ผู้วิจัยจะขอแยกกล่าวเป็นตอน ๆ ตามลำดับของสมมุติฐาน ดังนี้

ตอนที่ ๑ จากการค้นพบว่า การปรับตัวมีความสัมพันธ์กับลักษณะความเป็นผู้นำ และ ความรู้สึกรับผิดชอบอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ (ที่ระดับ .๐๑) หมายความว่า นักเรียนที่มีความสามารถในการปรับตัวสูง จะมีลักษณะความเป็นผู้นำและความรู้สึกรับผิดชอบสูงตามไปด้วย ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ ๑ และสอดคล้องกับการวิจัยของเทอร์เรล และเชิร์ฟเฟลเลอร์ (Terrel and Shreffler, 1958 : 98) ที่พบว่า ผู้นำนั้นสามารถปรับตัวได้ดีกว่าผู้ที่เป็นผู้ตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับคำกล่าวของ กอ สวัสดิ์พิพาณิชย์ (๒๕๐๕ : ๕๓) ที่ว่า เด็กที่ปรับตัวได้ดี ย่อมมีหวังที่จะวินิจฉัยสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้เที่ยงตรงกว่าเด็กที่ปรับตัวไม่ได้ดี ดังนั้นเด็กที่ปรับตัวได้ดีจึงมีมุมมองสิ่งต่าง ๆ ได้ถูกต้อง เด็กพวกนี้จึงหวังที่จะเป็นผู้ยึดมั่นในหลักธรรมประจำใจอันดีงาม

สำหรับความรู้สึกรับผิดชอบกับลักษณะความเป็นผู้นำนั้นพบว่า มีแนวโน้มที่จะมีความสัมพันธ์กันทางบวก แต่ไม่ถึงระดับนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งก็พอจะอนุมานได้ว่าสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ ๑ เพราะจากการวิเคราะห์เฉพาะในกลุ่มชั้น ม.ศ.๓ และกลุ่มเพศชาย พบว่า ความรู้สึกรับผิดชอบกับลักษณะความเป็นผู้นำ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ดังนั้น จึงสอดคล้องกับ การศึกษาของเฮิร์ลอค (Hurlock, 1950 : 428 - 429) ที่ว่า เด็กที่มีลักษณะความเป็นผู้นำนั้น มีความรับผิดชอบ ไม่วางใจต่ออุปสรรค

ตอนที่ ๒ ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความเป็นผู้นำ เพศ ระดับชั้นเรียน และอาชีพของครูปกครอง

๒.๑ เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า ในกลุ่มรวมและกลุ่มชั้น ม.ศ.๓ นั้น นักเรียนชายมีลักษณะความเป็นผู้นำสูงกว่านักเรียนหญิงอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ผลวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ วันเพ็ญ อายุกาญ (๒๕๑๒ : ๑๐๑) ซึ่งพบว่า นักเรียนชายมีลักษณะแสดงตัวมากกว่านักเรียนหญิง ลักษณะการแสดงตัวนี้เป็นคุณสมบัติสำคัญข้อหนึ่งของผู้ที่มีความเป็นผู้นำสูง (Hurlock, ๑๙๕๐ : ๔๒๘ - ๔๒๙) แต่ผลการวิจัยในครั้งนี้ คัดค้านผลการวิจัยของ จุมพล พูลภัทรชีวิน (๒๕๑๔ : ๑๑๒) และ วิจิตร เกตุขำ (๒๕๑๕ : ๑๐๖) ซึ่งพบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีลักษณะความเป็นผู้นำเท่า ๆ กัน

ผลการวิเคราะห์เฉพาะในกลุ่มชั้น ป.๗ ปรากฏว่าตรงกันข้ามกับที่กล่าวมาข้างต้น คือ นักเรียนหญิงมีลักษณะความเป็นผู้นำสูงกว่านักเรียนชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

เหตุที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า ตามธรรมชาติเด็กหญิงจะย่างเข้าสู่วัยรุ่น (Puberty) ก่อนเด็กชายประมาณ ๑ - ๒ ปี (สุชา จันทน์เฒ และ สุรางค์ จันทน์เฒ, ๒๕๑๕ : ๒๔) ซึ่งลักษณะที่กล่าวมานี้ โอกาสที่นักเรียนหญิงมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์และสังคมเร็วกว่านักเรียนชายที่อยู่ในวัยเดียวกันนี้มาก

อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยครั้งนี้ มิได้เป็นไปตามสมมติฐาน ซึ่งอาจจะเนื่องมาจาก ลักษณะกลุ่มตัวอย่างแตกต่างจากที่ จุมพล พุฒินทร์ชิน (๒๕๑๔ : ๑๑๒) และ วินิจ เกตุขำ (๒๕๑๕ : ๑๐๖) ศึกษา และอีกประการหนึ่งแบบทดสอบลักษณะความเป็นผู้นำที่ผู้วิจัยใช้รวบรวมข้อมูล ก็แตกต่างกับแบบทดสอบของบุคคลทั้งสองด้วย

๒.๒ เมื่อแยกตามระดับชั้นเรียน พบว่า นักเรียนชั้น ม.ศ.๓ มีลักษณะความเป็นผู้นำสูงกว่านักเรียนชั้น ป.๗ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ ๒.๒ และสอดคล้องกับการวิจัยของ วันเพ็ญ อายุการ (๒๕๑๒ : ๑๐๑) ที่พบว่า นักเรียนวัยรุ่นตอนปลาย (๑๗ - ๒๑ ปี) มีลักษณะแสดงตัวมากกว่าวัยรุ่นตอนต้น ซึ่งลักษณะการแสดงตัวนั้นสัมพันธ์กับลักษณะความเป็นผู้นำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (อำพล โองเคลือบ, ๒๕๑๕ : ๒๕๖) และผลการวิจัยครั้งนี้หมายความว่า นักเรียนที่อยู่ในวัยรุ่นตอนกลางอายุ ๑๕ - ๑๘ ปี มีลักษณะความเป็นผู้นำสูงกว่าเด็กที่มีอายุย่างเข้าสู่วัยรุ่น (Puberty) อายุ ๑๓ - ๑๕ ปี

๒.๓ เมื่อแยกตามอาชีพของผู้ปกครอง พบว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพต่าง ๆ กัน ไม่มีผลทำให้ลักษณะความเป็นผู้นำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ ๒.๓ เหตุที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะวัฒนธรรมในท้องถิ่นนั้นไม่แตกต่างกันมากนักหรือฐานะความเป็นอยู่ของแต่ละครอบครัวในต่างจังหวัด ไม่แตกต่างกันมากเหมือนในกรุงเทพฯ นอกจากนี้ อาจเป็นเพราะนักเรียนได้รับการศึกษาอบรมจากโรงเรียนมาคล้าย ๆ กัน ประการสุดท้าย อาจจะมาจากการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครองในสังคมไม่แตกต่างกันคือ "ไม่ส่งเสริมความเป็นอิสระผู้อายุโตกว่าคอยรับผิดชอบน้อยอยู่ตลอดเวลา การอบรมเลี้ยงดูลักษณะที่วาน เป็นการบั่นทอนบุคลิกภาพตามความเป็นอิสระ ไม่มุ่งมั่นให้ลูกรู้จักฝ่าฝืนหาความสำเร็จในชีวิต" (วิบุต วิเชียรโชติ, ๒๕๑๓ : ๕๐ - ๕๑)

ตอนที่ ๓ ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกรับผิดชอบ เพศ ระดับชั้นเรียน อาชีพของผู้ปกครอง

๓.๑ เมื่อแยกตามเพศ พบว่า นักเรียนหญิงมีความรู้สึกรับผิดชอบสูงกว่านักเรียนชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน ข้อ ๓.๑ และผลการวิจัยของ วรวิณี ภัทรธรรม (๒๕๑๕ : ๗๐) ซึ่งพบว่า เด็กหญิงมีความรู้สึกรับผิดชอบสูงกว่าชายอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .๐๑ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ เพราะโดยทั่วไปเด็กผู้หญิงมักจะถูกฝึกให้รับผิดชอบภายใน ครอบครัวมากกว่าเด็กผู้ชาย (Mc Cullough, 1957 : 58) และพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูของ พ่อแม่ไทยก็เช่นเดียวกัน คือ แม่มีความไว้วางใจเด็กหญิงที่จะให้เลี้ยงน้องมากกว่าเด็กชาย โดยทั่วไป แล้ว เด็กผู้หญิงมีความอดทนและละเอียดถี่ถ้วนกว่าเด็กผู้ชาย (ละม้ายมาศ ศรทัตต์ และจรรยา สุวรรณทัต, ๒๕๑๐ : ๑๑๕) ดังนั้น เด็กหญิงในสังคมไทยจึงน่าจะมีความรับผิดชอบมากกว่าเด็กชาย

๓.๒ เมื่อแยกตามอาชีพของผู้ปกครอง พบว่า ความรู้สึกรับผิดชอบของนักเรียนที่มา จากครอบครัวที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ มีความรู้สึกรับผิดชอบพอ ๆ กัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ไทยและวัฒนธรรมไทยไม่ อธิ.เอการฝึกหัดความรู้สึกรับผิดชอบตามที่ วิรุญท วิเชียรโพธิ์ (๒๕๑๓ : ๔๐ - ๔๑) กล่าวไว้ใน ตอนต้น

ตอนที่ ๔ ความสัมพันธ์ระหว่างการปรับตัว เพศ ระดับชั้นเรียน และอาชีพของผู้ปกครอง

๔.๑ เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า การปรับตัวของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ทั้งหมดไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อ ๔.๑

สาเหตุที่ไม่พบความแตกต่างด้านการปรับตัวของนักเรียนทั้งสองเพศดังกล่าว อาจ เป็นเพราะอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมและลักษณะการอบรมเลี้ยงดูอยู่ในสภาพคล้ายคลึงกันได้

๔.๒ เมื่อแยกตามระดับชั้นเรียน พบว่า นักเรียนชั้น ป.๗ และ ม.๑.๓ มีการปรับตัวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อ ๔.๒ และคิดค้นกับ ผลการวิจัยของ วิมล โรจนวีระ (๒๕๑๓ : ๑๕๕) ซึ่งพบว่า นักเรียนชั้น ป.๗ ปรับตัวได้ดีกว่า นักเรียนชั้น ป.๔ และ ม.๑.๓ แต่แนวโน้มของการศึกษากลับพบว่า นักเรียนชั้น ม.๑.๓ จะมีการปรับตัวได้ดีกว่านักเรียนในชั้น ป.๗ ที่ไม่พบความแตกต่างในด้านการปรับตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ใสกุ่มตัวอย่างทั้ง ๒ ระดับนี้อาจเป็นเพราะอยู่ในสังคมที่มีโครงสร้างเหมือน ๆ กัน ความเปลี่ยนแปลง ของสังคมเป็นไปอย่างเชื่องช้า ไม่เหมือนกันชีวิตในสังคมเมืองใหญ่

๔.๓ เมื่อจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง พบว่า นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกัน มีการปรับตัวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ ๔.๓ และคิดค้นกับผลการวิจัยของ ชูชีพ ออนโคกสูง (๒๕๑๖ : ๑๐๒) ซึ่งพบว่า เด็กที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกันมีความเชื่อมั่นในตนเองแตกต่างกันและความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นส่วนหนึ่งของการปรับตัว ที่ปรากฏผลเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างที่ ชูชีพ ออนโคกสูง ศึกษาเป็นนักเรียน ป.๕ ซึ่งมีระดับอายุ แตกต่างกับกลุ่มตัวอย่างของผู้วิจัยประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่ง อาจเป็นเพราะ ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครองของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคั้งนี้ มีความคล้ายคลึงกัน จึงไม่ปรากฏความแตกต่างอย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะ

๑. สำหรับผู้ปกครอง ครู และอาจารย์

จากการศึกษาคั้งนี้ พบว่า ความรู้สึกกับเด็กชอบ การปรับตัว และลักษณะความเป็นผู้นำ มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันไปในทางบวก จึงเป็นสิ่งที่ดี เชื่อได้ว่า ถ้าเด็กได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กมีการปรับตัวที่ดี โดยผู้ใหญ่พยายามเข้าใจเด็ก เห็นอกเห็นใจเด็ก ฝึกหัดให้เด็กรู้จักรับผิดชอบในหน้าที่การงาน ทั้งที่เป็นงานของส่วนรวมและส่วนตัว เด็กก็จะมีลักษณะความเป็นผู้นำสูงขึ้นด้วย แต่ในสังคมไทย ผู้ปกครองยังไม่ค่อยจะตระหนักถึงความสำคัญในการฝึกหัดและอบรมบุคลิกภาพของคนที่มีความรู้สึกกับเด็กชอบและลักษณะความเป็นผู้นำมากนัก ส่วนใหญ่ไม่นิยมส่งเสริมความเป็นอิสระและฝึกหัดให้เด็กรู้จักตัดสินใจด้วยตนเอง การแสดงความคิดเห็นของเด็ก มักจะถูกค่านิยมที่ว่า "ผู้ใหญ่อาบน้ำร้อนมาก่อน ยอมทำอะไรถูกต้องเสมอ" น่ายับยั้งอยู่มอย ๆ ถ้าพ่อแม่เปลี่ยนแนวการอบรมเลี้ยงดู โดยส่งเสริมลักษณะแห่งความเป็นอิสระและกล้าที่จะตัดสินใจในการเผชิญปัญหาด้วยตนเองแล้ว ก็จะช่วยให้เด็กเกิดความมั่นใจในตนเอง รู้จักรับผิดชอบตนเองมากยิ่งขึ้นรวมทั้งรู้จักรับผิดชอบสังคมอีกด้วย การที่เด็กถูกยับยั้งไม่ให้แสดงความคิดเห็นมอย ๆ บางทีจะเป็นการขัดต่อความรู้สึกใหม่ ๆ ของเด็ก ที่รับรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย ซึ่งเมื่อรู้แล้ว ปฏิบัติไม่ได้ก็จะทำให้เกิดปัญหาการปรับตัวขึ้นได้ เพราะผู้ใหญ่ไม่ยอมรับตนเอง ซึ่งคนที่เผชิญกับการปรับตัวนั้น อาจทำให้ความรู้จักรับผิดชอบลดน้อยลงได้

ในด้านครูและอาจารย์เช่นกัน ควรจะไต่ตระหนักถึงความสำคัญของบุคลิกภาพทั้งสามด้าน ทักลามาหาคนใหม่มากยิ่งขึ้น เมื่อทราบแล้วควรจะได้พยายามหาทางปฏิบัติให้สอดคล้องกับการ ส่งเสริมบุคลิกภาพเหล่านั้นในเชิงอกงามขึ้นในตัวเด็ก การสอนโดยครู เป็นผู้บอกให้จดจำด้วยกติก การไม่ให้โอกาสแก่นักเรียน ชักถามเมื่อไม่เข้าใจกติก การไม่ให้โอกาสนักเรียนแสดงความคิดเห็น ทักแย้งกับครูกติก พฤติกรรมของครูที่ยกมากล่าวใน ลวนแค้นตอนลักษณะการเป็นผู้ นำ ความรับผิดชอบ และการปรับตัวของเด็กทั้งสิ้น ทำให้เกิดปัญหาความไม่เข้าใจกันระหว่างครูกับนักเรียนวัยรุ่น ควร ที่ครูจะได้ส่งเสริมเด็กเสียตั้งแต่เยาว์วัย เพื่อเด็กจะได้เติบโตตามศักยภาพของตน ในขณะเดียวกัน ควรส่งเสริมให้เด็กรู้จักทำงานเป็นกลุ่ม รู้จักแก้ปัญหาเป็นกลุ่ม ซึ่งนอกจากจะทำให้เด็กปรับตัวใน สังคมได้ก็แล้ว ยังสอนให้เด็กรู้จักเรียนรู้เกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อกลุ่มหรือส่วนรวมอีกด้วย

อีกประการหนึ่ง สิ่งที่ครู อาจารย์ และผู้ปกครอง ควรจะไต่ตระหนักให้มากในปัจจุบัน คือ ความเข้าใจในพัฒนาการของเด็ก ปัญหาของเด็ก ความสัมพันธ์ของครู และความเป็นกันเอง ของครู จะช่วยลดช่องว่างระหว่างวัยได้ เพราะนับวันสังคมจะมีโครงสร้างซับซ้อนมากยิ่งขึ้น การเผยแพร่ ทางวัฒนธรรมเมื่อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น จำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้น ทำให้ครูและนักเรียนห่างกันออกไป ไกลทุกที ๆ ในสายตานักเรียน ครูอาจเป็นเพียงผู้ชายวิชาเป็นรายชั่วโมงหรือรายเดือนเท่านั้น ดังนั้น ครู อาจารย์ และผู้ปกครองควรให้ความร่วมมือกันในการให้ความอบอุ่น และเข้าใจในปัญหาของเด็ก

๒. สำหรับผู้แนะแนว

ในฐานะที่ผู้แนะแนวจะได้มีโอกาสใกล้ชิดกับเด็ก และบุคคลหลายฝ่าย เพื่อให้ความ ช่วยเหลือแก่เด็ก จึงควรตระหนักถึงหน้าที่ของตน ในการชี้แจง ให้ความรู้แก่ครูคนอื่น ๆ ตลอดจน ผู้ปกครองของเด็ก ให้เข้าใจว่า ลักษณะความเป็นผู้นำ ความรู้สึกรับผิดชอบ และการปรับตัว มี ความสำคัญต่อชีวิตของเด็กเพียงใด และโทษของการที่เด็กปรับตัวไม่ดีขึ้นจะเป็นอย่างไร ทั้งนี้เพื่อ จะช่วยกันหาทางป้องกันแก้ไข และส่งเสริมบุคลิกภาพของเด็กให้สมบูรณ์มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ในทิศทางที่เหมาะสมกับสังคม

๓. สำหรับผู้ที่ทำการวิจัยต่อไป

๓.๑ ควรจะได้ศึกษาตัวแปรการปรับตัว และความรู้สึกรับผิดชอบ กับตัวแปรอื่น ๆ เช่น การอบรมเลี้ยงดูวิธีต่าง ๆ เป็นต้น

๓.๒ ควรจะได้อีกศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพทั้งสาม คือ ความรู้สึกรับผิดชอบ การปรับตัว และลักษณะความเป็นผู้นำ ในกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ เช่น เด็กในเขตเทศบาล กับเด็กนอกเขตเทศบาล เด็กในกรุงเทพฯ กับเด็กในสวนภูมิภาค เป็นต้น

๓.๓ แบบสอบถามทั้ง ๓ ฉบับ ก่อนจะนำไปใช้ทดสอบครั้งต่อไป ควรจะได้รับการปรับปรุงคุณภาพของแบบสอบถามอีกครั้งหนึ่ง

บรรณานุกรม

ก๊อ สวัสดิทานิชย์ "พฤติกรรมประจำใจกับการฝึกความรู้สึกรับผิดชอบ" การฝึกความรู้สึกรับผิดชอบ,
สมาคมนักการศึกษาแห่งประเทศไทย ๒๕๐๕, ๘ - ๒๕ หน้า.

จุมพล พุฒินทร์ชีวิน มโนภาพแห่งตน (Self - concept) ความวิตกกังวล (Anxiety)
ความเกรงใจ และลักษณะความเป็นผู้นำ (Leaderships) ของนักเรียนที่เป็นผู้นำและ
นักเรียนที่เป็นผู้ตาม ในระดับชั้น ม.ศ. ๓, ปริญญาโท กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร ปีการศึกษา ๒๕๑๔, ๑๑๒ หน้า.

ชวาล แพทย์กุล หลักสูตรอบรมพิเศษวิชาการว่านจัดการศึกษาระยะสั้น สำนักงานทดสอบ วิทยาลัย-
วิชาการศึกษา ประสานมิตร ศึกษาสัมพันธ์ ๒๕๑๔, ๑๐๒ หน้า.

ชม ภูมิภาค "การศึกษาในโรงเรียนกับการพัฒนาอุปนิสัยที่สำคัญของคนไทย" การศึกษา
กันยายน ๒๕๑๕, ๑๕ - ๒๑ หน้า.

ชูชีพ อ่อนไกรสูง ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว ความวิตกกังวล ความเชื่อมั่นในตนเอง
กับคุณธรรมแห่งพลเมืองดี ปริญญาโท กศ.ม วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร
๒๕๑๖, ๑๐๒ หน้า.

บุญชนะ อัจฉการ "การศึกษากับเศรษฐกิจ" วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ ตุลาคม ๒๕๑๓,
๗ หน้า.

ปราชนาถปน์ กัทธเนตร ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล ความเกรงใจและ
การปรับตัว ปริญญาโท กศ.ม วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๑๕, ๒๓๕ หน้า.

บุษพา อานันท์สิทธิ์ การศึกษานัลการสอนแบบสอบสวนสืบสวน (Active Inquiry) ในวิชา
วิทยาศาสตร์ ที่มีต่อความคิดแบบสอบสวน ความถนัดในการ เรียน และความรู้สึกรับผิดชอบ
ปริญญาโท กศ.ม วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๑๕, ๑๔๐ หน้า.

ละม้ายมาศ ศรทัตต์ และคณะ อิทธิพลของสังคมต่อพัฒนาการของเด็กที่ตำบลน้ำป่า อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี รายงานการวิจัยฉบับ ๕ ของสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าวิจัยเด็ก โรงเรียนพุกกุสุมา ๒๕๑๐, ๑๘๘ หน้า.

วีรยุทธ วิเชียรโชคิ "สังคมไมตรีสัมพันธ์กับการพัฒนาประเทศ" วารสารจิตวิทยา สมาคมจิตวิทยาแห่งประเทศไทย ๒๕๑๓, ๕๘ หน้า.

วีรยุทธ วิเชียรโชคิ "สังคมไทยสมัยพัฒนา" พัฒนาวิถึผล ๖ สำนักงานทดสอบ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ๒๕๑๓, ๗๕ - ๑๐๒ หน้า.

วินิจ เกตุขำ การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแมกับความคิดสร้างสรรค์ ความเป็นผู้นำและความวิตกกังวล ของนักเรียนชั้น ม.ศ. ๓ ในจังหวัดสุโขทัย ปรินฎานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๑๕, ๑๐๖ หน้า.

วันเพ็ญ อายุกาญ การศึกษาลักษณะและความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่แสดงออกซึ่งบุคลิกภาพกับตัวหรือแสดงตัว กับการยอมรับตนเอง และผลสัมฤทธิ์ในการเรียนในโรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดชลบุรี ปรินฎานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๑๒, ๑๖๓ หน้า.

วิมล โรจนวีระ การศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ทางสังคมและการปรับตัวระหว่างเด็กชั้นประถมปีที่ ๔ ปีที่ ๗ และมีมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ปรินฎานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๑๓, ๑๕๕ หน้า.

วรรณิ รักรธรรม การศึกษาเปรียบเทียบความวิตกกังวล ความต้องการผลสัมฤทธิ์และความรู้สึกไม่ชอบของเด็กไทยเชื้อชาติไทยและเด็กไทยเชื้อชาติจีน ปรินฎานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๑๕, ๗๐ หน้า

สิทธิโชค วรานุสันติกุล การศึกษามโนภาพเกี่ยวกับตน ความแตกต่างระหว่างตน และความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมปีที่ ๗ ปรินฎานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๑๔, ๗๒ หน้า.

สาโรช บัวศรี "การปลูกฝังประชาธิปไตย" วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ ตุลาคม ๒๕๑๒,
๑ - ๕ หน้า.

สุจินต์ ปรีชามารถ ความคิดสร้างสรรค์ ความเกรงใจ และลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนที่
ประพฤติคล้อยตามและที่ขัดกับสังคม ปรินธิฐานพิมพ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร ๒๕๑๒, ๑๘๓ หน้า.

สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม จิตวิทยาวัยรุ่น โรงพิมพ์อักษรบริการ ๒๕๑๕, ๓๒๐ หน้า.

อำพล โฉงเคสือบ ความวิตกกังวล ความสามารถในการอ่านและลักษณะอื่นบางประการของ
บุคคลิกภาพ ปรินธิฐานพิมพ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๑๕, ๒๕๕ หน้า.

Been, Mabel Oladys "Self - Concept and Group Leadership Performance"
Dissertation Abstract, 1971, 6331 - A.

Browne, C.G., The Study of Leadership, The Interstate Printers and
Publishers, Inc., Illinois, 1958, 287 pp.

Cole, Lucella, Psychology of Adolescence, Rinehart & Company, Inc.,
New York, 1948.

Cattell, Raymond B., Manual for the Jr - Sr High School Personality
Questionnaire, HSPQ Form A, Illinois the Institute for Personality
and Ability Testing , 1963.

Dugger, Tune A., "A Study of Measureable Personal Factor of Leaders and
Non - Leaders among University Women," Dissertation Abstract,
1969, 1817 A.

Edwards, Allen L., Experimental Design in Psychological Research,
Rinchart and Company, Inc., New York, 1968, 466 pp.

✓ Funk and Wagnalls, New Standard Dictionary of the Language, 1961, 2095pp.

Ferguson, George A., Statistical Analysis in Psychology and Education,
Mc Crow - Hill Book Co., New York, 1966, 466 pp.

Garrett, Henry E., Statistics in Psychology and Education, Vakins,
Feffer and Simons Privated Ltd., Bombay, 1966, 491 pp.

Guilford, J.P., Fundamental Statistics in Psychology and Education,
Mc Graw - Hill Book Co., New York, 1950, 633 pp.

Hurlock, Elizabeth B., Child Development 4 th Ed. Mc Graw - Hill Book
Co., New York, 1950, 766 pp.

Kakkar, S.B., "Adjustment and Seff - Acceptance, "The Psychological
Abstract, 42 : 5, 1968, 706 pp.

Lawshe, C.H. Principles of Personnel Testing, Mc Graw - Hill Book Co.,
1966, 427 pp.

Lindquist, E.F., Design and Analysis of Experiments in Psychology and
Education, Houghton Mifflin Company, New York, 1956, 54 - 56 pp.

Menifield, Eleanor, E., Newcomb, Theodore M., and Harthy, Eugene, L.,
Readings in Social Psychology, 3 rd Ed., Henry Holt and Company,
New York, 1958, 674 pp.

- Roger, C. R., "The Organization of Personality," Amer. Psychologist, 2, 1974, 358 - 368 pp.
- Seidman, Jerome. M., "The Child," A Book of Reading Holt, Rinehart and Wiston, New York, 1962, 674 pp.
- Smart, Mollic S., and Smart, Russell C., Child Development and Relationships, The Macmillan company London, 1969, 536 - 537 pp.
- Stogdill, R.M., "Personal Factors Associated with Leadership," Survey of Literature in Leadership, C.A. Gibb, Penguin Books, Inc., Maryland, 1969, 91 - 133 pp.
- Strang, Ruth M., Group Work in Education, Harper & Brothers, New York, 1958, 322 pp.
- Tindall, R.H., "Relationships among Measures of Adjustment," Reading in the Psychology of Adjustment, McGraw - Hill, Co., 1959, 566 pp.
- Thompson, Linda Ann, "Role Playing Ability and Social Adjustment in Children," Dissertation Abstracts, 1969, 3499 - B.
- Terrel, Jr., Glenn, and Shreffler, Joy, "A Developmental Study of Leadership" Journal of Educational Research. v10., 50, no., 2 Oct. 1958, 69 - 72 pp.
- Verville, Elinor, "Rejection of Responsibility," Behavior Problems of Children, W.B. Sanders Company, Philadelphia and London, 1968, 62 - 69 pp.

Winer, B.J. Statistical Principles in Experimental Design, McGraw - Hill
Book Co., New York, 1962, 672 pp.

Zunich, Michael, "Development of Responsibility Perception of Lower and
Middle Class Children," The Journal of Educational Research,
Vol.56, No.9, May - June 1963, 497 - 479 pp.

ตาราง ๒๕ แสดงคำอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบตามความรู้ที่รับฝึกหัด

ข้อที่	ปี ป.ศ	ปี ม.ศ.๓	รวม ป.ศ - ม.ศ.๓
๑	๓.๖๘๑๔	๑๑.๒๑๖๓	๕.๒๑๖๔
๒	๒.๘๙๔๓	๒.๘๐๙๓	๓.๙๘๓๘
๓	๕.๑๓๓๓	๕.๓๘๖๔	๕.๕๒๙๗
๔	๓.๖๐๖๒	๕.๕๐๙๔	๕.๕๖๖๓
๕	๓.๙๘๓๗	๕.๕๕๙๕	๖.๑๔๖๖
๖	๕.๓๑๔๘	๕.๕๕๘๘	๖.๖๓๑๑
๗	๓.๙๐๘๕	๒.๕๖๘๒	๓.๕๕๘๘
๘	๕.๑๔๓๓	๑๓.๙๘๓๕	๕.๑๔๓๔
๙	๒.๙๖๘๘	๕.๒๖๑๐	๒.๘๑๖๓
๑๐	๒.๕๐๙๒	๓.๖๖๖๖	๒.๘๕๕๓
๑๑	๘.๕๙๖๓	๕.๙๒๑๐	๕.๑๑๓๑
๑๒	๓.๖๖๒๑	๕.๑๓๓๒	๘.๕๓๕๑
๑๓	๓.๕๑๑๕	๑.๙๖๑๐	๕.๘๖๒๕
๑๔	๒.๑๑๕๕	๓.๘๑๘๓	๓.๖๓๓๒
๑๕	๑.๖๕๓๒	๒.๖๘๑๓	๓.๖๓๓๓
๑๖	๒.๖๕๑๓	๓.๕๑๕๕	๒.๑๓๓๕
๑๗	๓.๖๓๖๕	๒.๕๘๕๕	๕.๕๕๕๕
๑๘	๒.๕๓๕๕	๒.๒๕๒๐	๕.๑๕๕๑
๑๙	๕.๖๘๑๘	๓.๑๑๒๒	๒.๑๖๕๕
๒๐	๑.๙๕๙๓	๕.๑๕๓๑	๑๐.๕๕๕๓
๒๑	๕.๙๘๕๒	๓.๕๕๑๓	๓.๒๐๓๕

ข้อ	ปี.ศ	ปี.ศ.ม	รวม ปี.ศ - ม.ศ.ม
๒๓	๕.๘๕๑๕	๕.๖๑๖๑	๕.๘๓๕๓
๒๔	๓.๕๒๘๓	๓.๓๑๒๑	๓.๖๔๐๓
๒๕	๓.๒๓๒๕	๕.๓๕๑๐	๕.๕๘๓๕
๒๖	๓.๕๕๐๓	๒.๒๒๖๘	๕.๕๓๗๑
๒๗	๓.๕๐๕๕	๖.๕๐๕๕	๕.๕๕๑๐
๒๘	๒.๕๖๒๓	๕.๕๕๕๕	๕.๖๓๗๘
๒๙	๓.๕๕๑๐	๓.๕๕๐๕	๓.๕๕๑๕
๓๐	๒.๕๕๑๐	๓.๕๕๑๕	๕.๕๕๑๐
๓๑	๓.๕๕๑๐	๕.๕๕๑๐	๕.๕๕๑๐
๓๒	๕.๕๕๑๐	๕.๕๕๑๐	๕.๕๕๑๐
๓๓	๕.๕๕๑๐	๕.๕๕๑๐	๕.๕๕๑๐
๓๔	๕.๕๕๑๐	๕.๕๕๑๐	๕.๕๕๑๐
๓๕	๕.๕๕๑๐	๕.๕๕๑๐	๕.๕๕๑๐
๓๖	๕.๕๕๑๐	๕.๕๕๑๐	๕.๕๕๑๐
๓๗	๕.๕๕๑๐	๕.๕๕๑๐	๕.๕๕๑๐
๓๘	๕.๕๕๑๐	๕.๕๕๑๐	๕.๕๕๑๐
๓๙	๕.๕๕๑๐	๕.๕๕๑๐	๕.๕๕๑๐
๔๐	๕.๕๕๑๐	๕.๕๕๑๐	๕.๕๕๑๐
๔๑	๕.๕๕๑๐	๕.๕๕๑๐	๕.๕๕๑๐
๔๒	๕.๕๕๑๐	๕.๕๕๑๐	๕.๕๕๑๐
๔๓	๕.๕๕๑๐	๕.๕๕๑๐	๕.๕๕๑๐
๔๔	๕.๕๕๑๐	๕.๕๕๑๐	๕.๕๕๑๐
๔๕	๕.๕๕๑๐	๕.๕๕๑๐	๕.๕๕๑๐
๔๖	๕.๕๕๑๐	๕.๕๕๑๐	๕.๕๕๑๐
๔๗	๕.๕๕๑๐	๕.๕๕๑๐	๕.๕๕๑๐
๔๘	๕.๕๕๑๐	๕.๕๕๑๐	๕.๕๕๑๐
๔๙	๕.๕๕๑๐	๕.๕๕๑๐	๕.๕๕๑๐
๕๐	๕.๕๕๑๐	๕.๕๕๑๐	๕.๕๕๑๐

ร.ร.	ร.ร. ป.๓	ร.ร. ม.ศ.๓	รวม ป.๓ - ม.ศ.๓
๕๕	๓.๕๐๕๓	๓.๑๐๕๔	๕.๖๑๐๗
๕๖	๕.๑๐๓๓	๖.๖๓๕๕	๑๑.๗๓๘๘
๕๗	๓.๘๓๓๔	๕.๕๖๓๕	๙.๓๙๖๙
๕๘	๓.๑๓๓๓	๔.๕๑๓๓	๗.๖๔๖๖
๕๙	๓.๑๓๐๔	๓.๑๐๖๕	๖.๒๓๖๙
๕๐	๓.๕๕๓๔	๓.๖๕๖๐	๗.๒๐๙๔
๕๑	๓.๕๒๕๓	๖.๐๓๖๕	๙.๕๖๑๘
๕๒	๕.๕๓๕๕	๓.๕๒๓๖	๙.๐๕๙๑
๕๓	๓.๓๑๑๓	๓.๖๐๑๕	๖.๙๑๒๘
๕๔	๕.๑๑๖๕	๖.๑๕๓๓	๑๑.๒๖๙๘
๕๕	๑.๕๕๑๕	๒.๓๑๕๑	๓.๘๖๖๖
๕๖	๓.๐๕๓๖	๕.๕๑๕๑	๘.๕๖๘๗
๕๗	๑.๕๕๕๕	๒.๕๑๓๖	๔.๐๖๙๑
๕๘	๓.๒๑๖๖	๕.๕๕๕๕	๘.๗๗๒๑
๕๙	๒.๓๕๕๓	๕.๕๓๑๑	๗.๘๘๖๔
๖๐	๒.๕๓๑๕	๖.๒๕๕๕	๘.๗๘๖๙
๖๑	๒.๓๕๓๖	๓.๕๕๒๕	๕.๙๐๖๑
๖๒	๒.๑๕๓๓	๑๑.๕๓๒๖	๑๓.๖๘๕๙
๖๓	๒.๒๕๕๕	๕.๕๕๓๖	๗.๘๐๙๑
๖๔	๓.๕๖๓๓	๖.๓๕๑๖	๙.๙๑๔๙

แบบสอบถามความรู้สึกรับผิดชอบ

ข้อคำถามที่เป็นเชิงนัยเลขโดดแกชอ

- ๑๓, ๓๔, ๔๕, ๕๖, ๕๗, ๕๘, ๕๙, ๖๐, ๖๑, ๖๒

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

๑. แบบสอบถามฉบับนี้ ถามเกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิดและการทำของนักเรียน ขอให้ นักเรียนตอบคำถามเหล่านี้ให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงหรือความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนมากที่สุด คำตอบของนักเรียนจะถือเป็นความลับและไม่มีผลต่อคะแนนสอบในโรงเรียนแต่ประการใด

๒. ให้นักเรียนตอบคำถามลงในกระดาษคำตอบทุกข้อ โดยกากบาทลงบนอักษร ก ข ง หรือ จ ซึ่งนักเรียนเห็นว่าตรงกับความรู้สึกนึกคิดหรือการกระทำของนักเรียนจริง ๆ เพียงคำตอบเดียว

ตัวอย่าง

คำถาม (๑) เวลายืมของเพื่อน นักเรียนส่งคืนตามกำหนดบอยหรือไม่

ก. ส่งคืนตามกำหนดทุกครั้ง

ข. ส่วนมากคืนตามกำหนด ยกเว้นลืม

ค. บางครั้งก็คืน บางครั้งก็ไม่คืน

ง. ส่วนมากไม่คอยคืน

จ. ถ้าเพื่อนไม่ทวงจะไม่คืน

กระดาษคำตอบ

(๑) ~~ก~~ ข ค ง จ

ถ้านักเรียน "ส่งคืนตามกำหนดทุกครั้ง" ให้กากบาทลงบนอักษร ก เป็นต้น

๓. ต่อไปนี้เป็นคำถาม ขอให้นักเรียนตั้งใจทำให้ดีและตอบด้วยความจริงใจ ถ้าสงสัย

ให้ถามผู้คุมสอบ กรุณาอย่าขีดเขียนใด ๆ ลงในกระดาษคำตอบ

ขอให้ทุกคนโชคดี

๑. เมื่อครูให้ส่งการบ้าน นักเรียนส่งทันในเวลาที่กำหนดไว้หรือไม่

ก. ส่งทันทุกครั้ง	ข. ส่วนใหญ่ส่งทัน
ค. ส่งทันกับไม่ทันเท่า ๆ กัน	ง. ส่วนใหญ่ส่งไม่ทัน
จ. ส่งไม่ทันทุกครั้ง	

๒. ถ้าการบ้านที่ครูให้ทำค่อนข้างยากแล้ว ตามปกตินักเรียนปฏิบัติอย่างไร

ก. ต้องพยายามทำจนได้	ข. พยายามทำอย่างเต็มที่เมื่อไม่ได้ก็เลิก
ค. บางครั้งก็พยายามทำ บางครั้งก็ไม่ทำ	ง. ส่วนใหญ่จะไม่ทำ
จ. ถ้ารู้ว่ายากจะไม่ทำเลย	

๓. เมื่อคุณพ่อคุณแม่ให้ทำงาน นักเรียนปฏิบัติอย่างไร

ก. จะต้องทำให้เสร็จทุกครั้ง	ข. ส่วนมากทำเสร็จ
ค. บางครั้งทำเสร็จ บางครั้งทำไม่เสร็จพอ ๆ กัน	ง. ส่วนมากทำไม่เสร็จ
จ. หลบเลี่ยงทุกครั้ง	

๔. เมื่อส่งการบ้านแล้ว นักเรียนอยากทราบว่าคนทำผิดหรือทำถูกบ้างหรือไม่

ก. อยากรู้อย่างมาก	ข. อยากรู้
ค. ไม่แน่เสมอไป	ค. ส่วนใหญ่ไม่อยากรู้
จ. ไม่อยากรู้เลย	

๕. เมื่อตรวจแบบฝึกหัดให้แล้ว นักเรียนเคยนำมาดูและแก้ไขตามที่ตรวจหรือไม่

ก. เคยทำเช่นนั้นทุกครั้ง	ข. ส่วนใหญ่ทำเช่นนั้น
ค. ทำบางไม่ทำบางเท่า ๆ กัน	ง. ส่วนใหญ่ไม่เคยทำเช่นนั้น
จ. ไม่เคยทำเช่นนั้นเลย	

๖. เมื่อเราทำอะไรผิดพลาดแล้วคนอื่นตำหนิเรา นักเรียนรู้สึกอย่างไรบ้าง

ก. ยอมรับฟังคำตำหนิทุกครั้ง	ข. ส่วนใหญ่ยอมรับฟัง
ค. บางครั้งรับฟัง บางครั้งไม่ยอมรับฟังเลย	ง. ส่วนใหญ่ไม่ยอมรับฟัง
จ. รู้สึกโกรธที่ถูกตำหนิ	

๗. เวลาที่ทำสิ่งใดผิดพลาดลงไป นักเรียนคิดอย่างไร

ก. ยอมรับว่าตนเองผิดพลาดทุกครั้ง	ข. ยอมรับความผิดพลาด
ค. บางครั้งยอมรับว่าตนเองผิดพลาด บางครั้งโทษผู้อื่น	ง. ส่วนมากโทษผู้อื่น
จ. โทษผู้อื่นทุกครั้ง	

๘. ถ้าเพื่อนที่สนิทสนมกันชักชวนนักเรียนหนีโรงเรียนหรือกระทำความผิดระเบียบของโรงเรียนอย่างไรก็ตามอย่างหนึ่ง นักเรียนเคยคิดอย่างไรบ้าง

ก. จะไม่ยอมทำตามเด็ดขาด	ข. ส่วนใหญ่จะไม่ยอมทำตาม
ค. บางครั้งทำ บางครั้งไม่ทำ	ง. ส่วนใหญ่จะทำตาม
จ. ทำตามทุกครั้งเพราะเป็นเพื่อนสนิท	

๙. เมื่อนักเรียนเก็บสิ่งของของผู้อื่นได้ เช่น ปากกา หรือ เงิน นักเรียนปฏิบัติอย่างไร

ก. นำไปให้ครูทุกครั้ง	ข. ส่วนใหญ่นำไปให้ครู
ค. บางครั้งนำไปให้ครู บางครั้งเก็บไว้เอง	ง. ส่วนใหญ่เก็บไว้ไม่ไห้คนอื่นรู้
จ. เก็บไว้ใช้เองทุกครั้ง	

๑๐. เมื่อได้บำเพ็ญตนให้เป็นที่ประโยชน์เช่นทำความสะอาดวัด หรือช่วยงานโรงเรียน นักเรียนรู้สึกอย่างไร

ก. ภูมิใจมากที่สุด	ข. ค่อนข้างภูมิใจมาก
ค. ภูมิใจหรือไม่ภูมิใจเท่า ๆ กัน	ง. ไม่ค่อยภูมิใจ
	จ. ไม่ภูมิใจเลย

๑๑. ถ้าเห็นคนอื่นขีดเขียนตามผนังโรงเรียน หรือเด็ดดอกไม้เดิน นักเรียนรู้สึกอย่างไร

ก. ไม่ชอบอย่างยิ่ง

ข. ไม่ชอบ

ค. เฉย ๆ

ง. รู้สึกชอบ

จ. ชอบอย่างยิ่งเพราะสนุก

๑๒. เมื่อมีการทำงานที่โรงเรียน นักเรียนเคยทำอย่างไร

ก. ช่วยทำอย่างเต็มที่

ข. ส่วนใหญ่ช่วยทำ

ค. ช่วยทำหรือไม่ช่วยทำเท่า ๆ กัน

ง. ส่วนใหญ่ไม่ใคร่ช่วยทำ

จ. ไม่เคยช่วยทำเลย

✓ ๑๓. เมื่อครูให้ทำงานร่วมกับคนอื่น เช่น ให้เขียนรายงานเป็นกลุ่ม นักเรียนรู้สึกอย่างไร

ก. ไม่ชอบอย่างยิ่ง

ข. ไม่ชอบ

ค. รู้สึกเฉย ๆ

ง. ชอบ

จ. ชอบอย่างยิ่ง

๑๔. เมื่อทำงานเป็นหมู่ ถ้าหากมีเหตุการณ์ยุ่งยากเกิดขึ้น นักเรียนรู้สึกอย่างไรบ้าง

ก. ต้องช่วยเพื่อนให้ถึงที่สุด

ข. ส่วนใหญ่จะอยู่ช่วยเพื่อน

ค. อยู่ช่วยหรือไม่ช่วยเท่า ๆ กัน

ง. ส่วนใหญ่จะหาทางหลบไป

จ. ต้องเอาตัวรอดไว้ก่อนเสมอ

๑๕. เพื่อน ๆ เคยชักชวนให้นักเรียนทำงานร่วมด้วยบ้างไหม

ก. ชวนน้อยที่สุด

ข. ส่วนมากชวน

ค. ชวนหรือไม่ชวนเท่า ๆ กัน

ง. ส่วนใหญ่ไม่ค่อยชวน

จ. ไม่เคยชวนเลย

✓ ๑๖. เมื่อเห็นคนอื่นลอกคำตอบกันในเวลาสอบ นักเรียนรู้สึกอย่างไร

- ก. ไม่ควรอย่างยิ่ง
- ข. ไม่ควรทำ
- ค. รู้สึกเฉย ๆ
- ง. ควรทำ
- จ. ควรทำอย่างยิ่ง

๑๗. นักเรียนเคยพุดปกรูหรือพอมอบเพียงใด

- ก. ไม่เคยเลย
- ข. เคยบ้างเป็นบางครั้ง
- ค. พุดปกรูกับไม่พุดพอ ๆ กัน
- ง. ค่อนข้างบ่อย
- จ. บ่อยครั้งมาก

๑๘. เมื่อไม่ได้ทำตามที่ถูกแล้ว นักเรียนรู้สึกอย่างไร

- ก. ไม่สบายใจเลย
- ข. ส่วนใหญ่ไม่ค่อยสบายใจ
- ค. บางครั้งสบายใจบางครั้งไม่สบายใจ
- ง. ส่วนใหญ่รู้สึกเฉย ๆ
- จ. ไม่รู้สึกอะไรเลย

๑๙. เมื่อพ่อแม่กำหนัดงานให้ทำ นักเรียนรู้สึกอย่างไรบ้าง

- ก. ตั้งใจทำทุกครั้ง
- ข. ส่วนใหญ่ตั้งใจทำ
- ค. บางครั้งตั้งใจบางครั้งไม่ตั้งใจ
- ง. ไม่ค่อยตั้งใจทำ
- จ. ไม่ตั้งใจทำเลย

๒๐. นักเรียนคิดว่า ในการทำงานของตนเองเป็นอย่างไบบ้าง

- ก. ละเอียดยิ่งนัก
- ข. ค่อนข้างจะละเอียด
- ค. ปานกลาง
- ง. ส่วนใหญ่ไม่ค่อยละเอียด
- จ. ไม่ละเอียดถี่ถ้วนเลย

๒๑. เมื่อลงมือทำงานสิ่งใดก็ตาม นักเรียนรู้สึกอย่างไรบ้าง /

ก. ต้องทำให้ดีที่สุด	ข. ส่วนใหญ่จะตั้งใจทำ
ค. ตั้งใจหรือไม่ตั้งใจเท่า ๆ กัน	ง. ส่วนใหญ่รู้สึกไม่อยากทำ
จ. ทำแค่เพียงให้เสร็จ ๆ ไปเท่านั้น	

๒๒. นักเรียนคิดว่าสมุดแบบฝึกหัดหรือสมุดงานของนักเรียนเป็นอย่างไรบ้าง /

ก. เรียบร้อยดี	ข. คอนข้างเรียบร้อย
ค. พอใช้	ง. คอนข้างไม่เรียบร้อย
จ. ไม่เรียบร้อย	

๒๓. เมื่อนักเรียนทำแบบฝึกหัดแล้วเขียนผิดหรือสกปรก นักเรียนเคยทำอย่างไรบ้าง

ก. ลบให้สะอาดทุกครั้ง	ข. ลบแต่ไม่สะอาดนัก
ค. บางครั้งลบบางครั้งขีดฆ่า	ง. เขียนซ้ำหรือเขียนทับลงไปเลย
จ. ขีดฆ่าจนเลอะเทอะ	

๒๔. เมื่อเห็นคนอื่นทำงานรกรุงรัง นักเรียนรู้สึกอย่างไรบ้าง /

ก. เกลียดที่สุด	ข. ส่วนใหญ่เกลียด
ค. ชอบบ้างเกลียดบ้างพอ ๆ กัน	ง. ส่วนใหญ่รู้สึกเฉย ๆ
จ. ตนเองก็ชอบทำรก จึงไม่เกลียด	

๒๕. ถ้าให้นักเรียนสมัครทำงานที่ต้องใช้ความละเอียดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยนักเรียนรู้สึกอย่างไรบ้าง

ก. ชอบทำเพราะถูกกับนิสัยตัวเอง	ข. คอนข้างชอบ
ค. ชอบปานกลาง	ง. ไม่ค่อยชอบนัก
จ. ไม่ขอสมัครทำเป็นอันขาด	

๒๖. ถ้านักเรียนได้รับมอบหมายให้ทำงานที่ตนเองไม่ชอบนัก นักเรียนจะทำอย่างไร

ก. จะพยายามทำจนสุดความสามารถ	ข. ส่วนใหญ่จะพยายามทำ
ค. จะลองทำ ถ้าไม่ไ้ก็จะเลิกทำ	ง. ส่วนใหญ่จะไม่พยายามทำ
จ. จะไม่ทำเลยเพราะไม่ถนัด	

๒๗. ก่อนการสอบทุกครั้ง นักเรียนเคยรู้สึกอย่างไรบ้าง ✓

ก. พรอมเสมอ	ข. ส่วนใหญ่พร้อม
ค. พรอมหรือไม่พรอมพอ ๆ กัน	ง. ส่วนใหญ่ไม่พร้อม
จ. ไม่พร้อมเลย	

๒๘. เมื่อวางแผนทำงานอะไรก็ตาม นักเรียนเคยทำตามแผนบ้างหรือไม่

ก. เคยทำตามแผนทุกครั้ง	ข. ส่วนใหญ่ทำตามแผน
ค. เคยทำตามบ้าง ไม่ทำตามบ้าง	ง. ส่วนใหญ่ไม่เคยทำตามแผน
จ. ไม่เคยทำตามแผนเลย	

๒๙. ก่อนสอบ นักเรียนเคยทำตารางสำหรับคู่มือหนึ่งสัปดาห์หรือไม่

ก. เคยทำทุกครั้ง	ข. ส่วนใหญ่เคยทำ
ค. ทำบ้างไม่ทำบ้างเท่า ๆ กัน	ง. ส่วนใหญ่ไม่เคยทำ
จ. ไม่เคยทำเลย	

๓๐. ขณะที่เรียน นักเรียนตั้งใจจะเป็นอะไรสักอย่างหนึ่ง เช่น แพทย์ ตำรวจ พยาบาลบ้างหรือไม่ ✓

ก. เคยคิดตลอดเวลา	ข. ส่วนใหญ่คิด
ค. บางครั้งคิด บางครั้งไม่คิด	ง. ส่วนใหญ่ไม่คิด
จ. ไม่เคยคิดจะเป็นอะไรเลย	

๓๑. ในการเรียนเทอมนี้ นักเรียนเคยคิดอย่างไรบ้าง

ก. ตั้งใจให้ดีที่สุด	ข. อย่างน้อยขอให้เท่ากับเทอมที่แล้ว
ค. บางครั้งตั้งใจจะทำให้ บางครั้งไม่คิด	ง. ส่วนมากไม่ได้หวังอะไรมาก
จ. ไม่เคยตั้งความหวังอะไรไว้เลย	

๓๒. ถ้านักเรียนไปเข้าใจงานที่ครูให้ทำ นักเรียนเคยทำอย่างไรบ้าง

ก. ตามครูทันทีทุกครั้ง	ข. โดยมากตามครูหรือเพื่อน
ค. ตามครูบ้าง ปล่อยให้ตามสบาย	ง. ส่วนใหญ่ไม่ได้ถามใคร
จ. ไม่ได้ถามใครเลย	

๓๓. เมื่อครูสั่งให้นำเอาเครื่องมือ เช่น จอบ เสียม มีด มาโรงเรียนควย นักเรียนเคยทำอย่างไรบ้าง

ก. นำมาทุกครั้ง	ข. ส่วนใหญ่นำมา
ค. นำมาบ้างลืมบางพอ ๆ กัน	ง. ส่วนใหญ่ไม่นำมา
จ. ไม่เคยนำมาเลย	

๓๔. นักเรียนเคยเล่นสนุกมาก ๆ จนลืมทำงานบ้างหรือไม่

ก. เคยลืมเสมอ	ข. ส่วนใหญ่ลืม
ค. ลืมหรือไม่ลืมพอ ๆ กัน	ง. ส่วนใหญ่ไม่ลืม
จ. ไม่เคยลืมเลย	

๓๕. ขณะที่กำลังทำงาน ถ้าเพื่อนมาชักชวนให้ไปเที่ยวควย นักเรียนเคยทำอย่างไรบ้าง

ก. ปฏิเสธทุกครั้ง	ข. โดยมากปฏิเสธ
ค. ปฏิเสธหรือไปควยเท่า ๆ กัน	ง. ส่วนใหญ่ไปเที่ยวควย
จ. ไปเที่ยวควยทุกครั้ง	

๓๖. เมื่อรับงานอะไรก็ตามมาทำ นักเรียนรู้สึกอย่างไรบ้าง ✓

ก. คิดถึงงานนั้นตลอดเวลา	ข. คิดถึงงานนั้นบ่อย ๆ
ค. คิดถึงหรือไม่คิดถึงงานนั้นเท่า ๆ กัน	ง. โดยมากไม่ได้คิดถึงงานนั้น
จ. ไม่เคยคิดถึงงานนั้นเลย	

๓๗. เมื่อมีเวลาว่างในโรงเรียน นักเรียนเคยทำการบ้านบ้างหรือไม่

ก. เคยทำเสมอ	ข. โดยมากทำ
ค. ทำบ้างไม่ทำบ้างเท่า ๆ กัน	ง. โดยมากไม่เคยทำ
จ. ไม่เคยทำเลย	

๓๘. ในกาเรียน นักเรียนคิดว่าตนเองเป็นคนอย่างไร ✓

ก. กระตือรือร้นเสมอ	ข. ค่อนข้างกระตือรือร้น
ค. กระตือรือร้นปานกลาง	ง. ค่อนข้างเฉื่อยชา
จ. เฉื่อยชามาก	

๓๙. นักเรียนเคยไปอ่านหนังสือมาดวงหน้าตามทศวรรษอกบ้างไหม ✓

ก. เคยอ่านเสมอ	ข. โดยมากเคยอ่าน
ค. อ่านบ้างไม่อ่านบ้างเท่า ๆ กัน	ง. ส่วนใหญ่ไม่ชอบอ่าน
จ. ไม่เคยอ่านมากจน	

๔๐. นักเรียนชอบอ่านหนังสือต่าง ๆ เพื่อหาความรู้เพิ่มเติมบ้างไหม

ก. ชอบมากที่สุด	ข. ส่วนใหญ่ชอบ
ค. ชอบหรือไม่ชอบเท่า ๆ กัน	ง. ส่วนใหญ่ไม่ชอบอ่าน
จ. ไม่ชอบอ่านเลย	

๔๑. ถ้านักเรียนทำแบบฝึกหัดหรือการบ้านไม่ได้นักเรียนเคยทำอย่างไร

ก. ถามคนที่รู้ทุกครั้ง	ข. ถามคนที่รู้บ่อย ๆ
ค. บางครั้งถามบางครั้งก็ไม่ถาม	ง. โดยมากไม่ถามใคร
จ. ไม่เคยถามใครเลย	

๔๒. นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อวิชาที่ครูสอน ✓

ก. สำคัญทุกวิชา	ข. ส่วนใหญ่สำคัญ
ค. บางวิชาสำคัญ บางวิชาไม่สำคัญเท่า ๆ กัน	ง. ส่วนใหญ่ไม่สำคัญ
จ. ไม่สำคัญเลย	

๔๓. นักเรียนเคยอยากทำงานพิเศษที่ครูให้ทำบางหรือไม่

ก. อยากทำมากที่สุด	ข. โดยมากอยากทำ
ค. อยากทำหรือไม่อยากทำเท่า ๆ กัน	ง. โดยมากไม่อยากทำ
จ. ไม่อยากทำเลย	

๔๔. นักเรียนเคยคิดอยากบ่นออกมาถึง ๆ เพราะไม่ยอมให้ครูให้การบ้านบ้างหรือไม่ ✓

ก. เคยคิดอยากบ่นทุกครั้ง	ข. โดยมากคิดเช่นนั้น
ค. บ่นหรือไม่บ่นเท่า ๆ กัน	ง. โดยมากไม่เคยคิด
จ. ไม่เคยคิดจะบ่นเลย	

๔๕. ถ้านักเรียนรับปากกับคนอื่นว่าจะช่วยทำงานสักอย่างหนึ่ง นักเรียนรู้สึกอย่างไรบ้าง ✓

ก. เต็มใจทำตามทุกครั้ง	ข. โดยมากเต็มใจทำ
ค. เต็มใจหรือไม่เต็มใจเท่า ๆ กัน	ง. โดยมากไม่เต็มใจทำ
จ. ไม่เต็มใจทำเลย	

๔๖. นักเรียนเคยเก็บงานไว้มาก ๆ จนทำไม่ทันบ้างหรือไม่

ก. เคยทำเช่นนั้นเสมอ	ข. โดยมากเคยทำเช่นนั้น
ค. เคยหรือไม่เคยทำเท่า ๆ กัน	ง. โดยมากไม่เคยทำเช่นนั้น
จ. ไม่เคยทำเช่นนั้น	

๔๗. เมื่อมีเวลารว่างนักเรียนทำอะไรบ้าง

ก. ทำงานอื่นทำทุกครั้ง	ข. มักจะทำงานอื่นทำ
ค. บางครั้งทำงานบางครั้งอยู่เฉย ๆ	ง. มักจะไม่ทำอะไร
จ. ไม่ทำอะไรเลย	

๔๘. เมื่อครูให้ทำการบ้าน นักเรียนเคยลงมือทำทันทีบ้างไหม

ก. เคยทำเช่นนั้นเสมอ	ข. มักจะทำเช่นนั้น
ค. ทำหรือไม่ทำเช่นนั้นเท่า ๆ กัน	ง. มักจะไม่ทำเช่นนั้น
จ. ไม่ทำอะไรเลย	

๔๙. เมื่อนักเรียนถูกยิวให้โกรธ นักเรียนรู้สึกอย่างไรบ้าง

ก. โกรธทันทีทันใดทุกครั้ง	ข. โดยมากโกรธ
ค. โกรธบ้างเป็นบางครั้ง	ง. โดยมากไม่โกรธ
จ. ไม่เคยโกรธเลย	

๕๐. ถ้ามีคนมาทักว่า นักเรียนไม่มีทางทำงานสำเร็จ นักเรียนจะรู้สึกอย่างไร

ก. จะต้องทำให้สำเร็จ	ข. โดยมากมักจะพยายามทำต่อไป
ค. อยากทำหรือท้อแท้ใจเท่า ๆ กัน	ง. โดยมากท้อแท้ใจ
จ. เลิกทำทันที	

๕๑. นักเรียนคิดว่าตนเองทำงานอย่างไรบ้าง

ก. ซบ้นเป็นประจำ

ข. ส่วนใหญ่ซบ้น

ค. ซบ้นหรือเกียจคร้านพอ ๆ กัน

ง. ส่วนมากเกียจคร้าน

จ. เกียจคร้านเป็นประจำ

๕๒. นักเรียนเคยดูหนังสือเฉพาะเวลาใกล้สอบ ๑ - ๒ วันเท่านั้นบ้างหรือไม่

ก. เคยเป็นประจำ

ข. โดยมากเคยเป็นเช่นนั้น

ค. เคยเป็นหรือไม่เคยเป็นเท่า ๆ กัน

ง. โดยมากไม่เคยเป็นเช่นนั้น

จ. ไม่เคยเป็นเช่นนั้นเลย

๕๓. ถ้านักเรียนได้ตัดสินใจจะทำอะไรลงไปแล้ว นักเรียนรู้สึกว่าเป็นเช่นไรบ้าง

ก. เปลี่ยนใจอย่างมาก

ข. เปลี่ยนใจค่อนข้างมาก

ค. เปลี่ยนใจหรือไม่เปลี่ยนใจพอ ๆ กัน

ง. โดยมากเปลี่ยนใจง่าย

จ. เปลี่ยนใจง่ายมาก

๕๔. นักเรียนเคยล้มความตั้งใจที่ทำอะไรหลาย ๆ อย่าง เพราะคิดว่าตนเองไม่มีความสามารถบ้างหรือไม่

ก. เคยล้มความตั้งใจง่ายเสมอ ๆ

ข. โดยมากเคยล้มความตั้งใจ

ค. เคยหรือไม่เคยเท่า ๆ กัน

ง. โดยมากไม่เคยล้มความตั้งใจ

จ. ไม่เคยล้มความตั้งใจง่าย ๆ เลย

๕๕. นักเรียนเห็นว่ามีนิสัยการทำงานของคนเป็นอย่างไร

ก. กล้าเสี่ยงแบบถึงไหนถึงกัน

ข. ส่วนใหญ่กล้าเสี่ยง

ค. กล้าเสี่ยงหรือชลาดพอ ๆ กัน

ง. ส่วนใหญ่ไม่กล้าเสี่ยง

จ. ชลาดต่อการทำอะไรแบบเสี่ยง ๆ

๕๖. ถ้ามีคนขอร้องให้นักเรียนทำสิ่งใหม่ ๆ และยาก ๆ นักเรียนรู้สึกอย่างไรบ้าง

ก. อยากลองทำทุกครั้ง	ข. โดยมากอยากลองทำ
ค. อยากทำหรือไม่อยากทำเท่า ๆ กัน	ง. โดยมากไม่อยากลองทำ
จ. จะไม่ลองทำเด็ดขาด	

๕๗. ถ้าคนอื่นมีเหตุผลดีกว่านักเรียนในบางเรื่อง นักเรียนทำอย่างไรบ้าง

ก. รับฟังและสนับสนุนทุกครั้ง	ข. โดยมากรับฟัง
ค. รับฟังหรือไม่รับฟังเท่า ๆ กัน	ง. โดยมากไม่รับฟัง
จ. ไม่รับฟังหรือไม่สนับสนุนเลย	

๕๘. นักเรียนเคยเตือนเพื่อนเพื่อจะเอาชนะใจใครบางคนหรือไม่ ทั้ง ๆ ที่ในใจยอมรับว่าเหตุผลของเขาถูกต้อง

ก. เคยเตือนเช่นนั้นทุกครั้ง	ข. ส่วนมากเคยเตือนเช่นนั้น
ค. เคยเตือนหรือไม่เคยเตือนเท่า ๆ กัน	ง. โดยมากไม่เคยเตือนเช่นนั้น
จ. ไม่เคยเตือนเช่นนั้นเลย	

๕๙. เมื่อนักเรียนขาดเรียน เคยเขียนจดหมายลาครูบ้างหรือไม่

ก. เขียนทุกครั้ง	ข. ส่วนใหญ่เขียน
ค. เขียนหรือไม่เขียนพอ ๆ กัน	ง. ส่วนใหญ่ไม่เขียน
จ. ไม่เคยเขียนเลย	

๖๐. ในวันที่เป็นเวรทำความสะอาดห้องเรียนนักเรียนปฏิบัติอย่างไร

ก. มาโรงเรียนเช้าทุกครั้ง	ข. ส่วนใหญ่มาโรงเรียนแต่เช้า
ค. มาเช้าหรือมาสายบ่อยเท่า ๆ กัน	ง. ส่วนใหญ่มาโรงเรียนสาย
จ. มาโรงเรียนสายทุกครั้ง	

๒๑. นักเรียนเคยแต่งกายมีระเบียบของโรงเรียนบ้างหรือไม่

ก. เคยเสมอ ๆ	ข. ส่วนใหญ่เคย
ค. เคยหรือไม่เคยพอ ๆ กัน	ง. ส่วนใหญ่ไม่เคย
จ. ไม่เคยแม้แต่ครั้งเดียว	

๒๒. เมื่อเล่นเกมส่หรือกีฬา นักเรียนเคยเล่นผิดกติกาบ้างไหม

ก. เคยเสมอ ๆ	ข. ส่วนใหญ่เคย
ค. เคยหรือไม่เคยพอ ๆ กัน	ง. ส่วนใหญ่ไม่เคย
จ. ไม่เคยเลย	

๒๓. เมื่อผู้ปกครองบอกว่า ก่อนออกไปนอกบ้านให้ขออนุญาตเสียก่อน นักเรียนปฏิบัติตามบ้างไหม

ก. ขออนุญาตทุกครั้ง	ข. ส่วนใหญ่ขออนุญาต
ค. ขออนุญาตหรือไม่ขอเท่า ๆ กัน	ง. ส่วนใหญ่ไม่ขออนุญาต
จ. ไม่เคยเลย	

๒๔. เมื่อพ่อแม่ให้เงินเป็นค่าขนม นักเรียนเก็บสะสมไว้บ้างหรือไม่

ก. เก็บไว้ทุกครั้ง	ข. ส่วนใหญ่เก็บไว้
ค. เก็บหรือไม่เก็บเท่า ๆ กัน	ง. ส่วนใหญ่ไม่เคยเก็บ
จ. จ่ายหมดทุกครั้ง	

ขอบคุณที่กรุณาตอบคำถามมาโดยตลอดทุกข้อ

ได้ทำคะแนน 2
ได้ทำคะแนน 18, 24, 24, 26, 27, 28

18, 24, 24, 26, 27, 28
50, 51, 51, 52